

ÖREN TOPLANTISI KARARLARI

(1-5 AGUSTOS 1978)

SINIF SENDİKACILIĞININ TEMEL İLKELERİ

DİSK, Türkiye işçi sınıfının bağımsız, demokratik, sınıf ve kitle sendikal örgütüdür. DİSK'in bu nitelikleri adının başındaki DEVRİMÇİ sözcüğünde de belirtilmektedir.

1967 yılında sendikal alanda sınıf uzlaşmacılığı anlayışına karşı kurulan ve kuruluş ilkeleri sınıf sendikacılığına dayanan DİSK, İl yili aşkanın mücadеле sürecinde işçi sınıfının en militant, en yiğit, en fedakâr, en bilinçli unsurlarını bağırlıda toplamıştır.

DİSK'in gücü, sayısal çokluğundan ya da bazı stratejik işkollarında örgütlü olmasından değil, sınıf sendikacılığı temeli üzerinde yükselen bir örgüt olmasından gelmektedir.

İşçilerin henüz belli bir oranda sendikalaşabildiği Türkiye'de sendikasız ya da sarı sendikalarda örgütlenmiş işçiler sürekli olarak DİSK Üyesi sendikalarda örgütlenmek istemekte ve bu amaçla eylemlere girişmektedirler.

İşçilerin devrimci sendikalarda örgütlenme isteğini en hızlı bir biçimde karşılamak DİSK'in ana görevidir. Ancak, DİSK sayısal olarak büyürken, nicel olarak gelişirken, nitel olarak zayıflamadan, sınıf sendikacılığı ilkelerinden en küçük bir ödün vermeden, işçi sınıfının sendikal birliğini ön planda tutar.

DİSK, işçi sınıfının bilimi rehberliğinde, sınıf sendikacılığı ilkeleri temelinde çalıştığı sürece işçi sınıfını kitlesel bir biçimde bünyesinde toplayacaktır.

İŞÇİ SINIFININ EKONOMİK - POLİTİK VE İDEOLOJİK MÜCADELESİ BİR BÜTÜNDÜR

İşçi sınıfı feodal ilişkilerin bağırlıda doğan ve zamanla politik iktidarları ele geçiren kapitalist sınıf ile birlikte doğmuş ve kapitalizmin gelişmesiyle birlikte güçlenmiştir. Ücretli emeğin en aşırı bir biçimde sömürülmesi ve artı-değerin ele geçirilmesi temeline dayanan kapitalist toplumda tüm değerleri ve zenginlikleri yaratın işçi sınıfı ile kapitalist sınıfın uzlaşmaz bir sınıf mücadelelesine girmesine kaçınılmaz olmuştur.

Üretimin toplumsal niteliğine rağmen üretim araçlarının özel kapitalist mülkiyette bulunması kapitalizmin temel gelişkisidir ve bu gelişki işçi sınıfı ile kapitalist sınıf arasındaki uzlaşmaz sınıf karşılığında yansır.

Kapitalist toplumda işçi sınıfının mücadelesi bir bütündür ve bu mücadelenin üç temel biçimi vardır: 1. Ekonomik mücadele, 2. Politik mücadele, 3. İdeolojik mücadele.

Ekonomik mücadele günlük ekonomik çıkarların savunulması, çalışma ve yaşama koşullarının daha da iyileştirilmesi için yapılan bir mücadeledir.

Ekonomik mücadele, daha kısa çalışma süresi, daha yüksek ücret, daha fazla sosyal hak elde etme, iş güvencesi sağlama, çocuk ve kadın işçilerin sorunlarını kısmen de olsa gözümlemeye çalışma, daha iyi çalışma, beslenme, barınma koşullarına kavuşma, daha uzun yıllık izin, daha erken emeklilik, işyerlerindeki baskıların azaltılması, iş kazalarına ve meslek hastalıklarına karşı önlem alınması, kısacası daha iyi çalışma ve yaşama koşullarının elde edilmesi mücadelecidir. Bu mücadelenin örgütleri sendikalardır.

İşçi sınıfının da bir ideolojisi vardır. İşçi sınıfının ideolojisi sosyalist ideolojidir.

Sömürü ve baskının olduğu toplumlarda düşünceler de egemen sınıf ve tabakaların egemenliği altındadır. Kapitalist toplumda beşikten mezara kadar tüm eğitim ve kitle haberleşme araçları ile emekçiler burjuva ideolojisinin etkisi altında tutulmak istenir.

Ancak yoğun ideolojik saldırılara rağmen işçiler ve emekçiler mücadele içinde kendi sınıf çıkarlarının bilincine varırlar.

İşçi sınıfının sömürü ve baskından kurtulması için "kendiliğinden sınıf" olmanın çıkıp "kendisi için sınıf" olması gereklidir. Yalnızca ekonomik mücadelede yönelik olan "kendiliğinden bilinç" işçi sınıfı biliminin yaygınlaştırılması yoluyla siyasal sınıf bilincine yükselttilir. Bu anlamda "devrimci teori olmadan, devrimci eylem olmaz." Bu alanda temel görevi işçi sınıfı partisi yapar.

İşçi sınıfı kapitalist sınıfın dünya görüşüne karşı kendi bilimsel dünya görüşü ile mücadele eder. İşçi sınıfının dünya görüşü bilimsel sosyalizmdir.

İdeolojik mücadelenin iki temel amacı vardır: 1. Çeşitli araçlarla her türlü beyin yıkama yöntemiyle işçi sınıfı içinde ve tüm emekçiler arasında yayılmasına çalışan burjuva ideolojisini etkisiz hale getirmek, 2. İşçi sınıfı içinde sosyalist bilincin egemenliğini sağlamak.

İdeolojik mücadele yalnızca işçi sınıfı içinde sınıf bilinci sağlamaaktan ibaret değildir. İdeolojik mücadele aynı zamanda işçi sınıfının bilinçlenmesini engellemeye ve saptırmaya yönelik her türlü sağ ve sol sapmaya karşı verilen mücadeleyi de kapsar.

İşçi sınıfının ekonomik, politik ve ideolojik mücadeleleri bir bütündür. Sınıf sendikaları işlevlerini bu bütünlüğün içinde yerine getiren sendikalardır. Sınıf sendikacılığının özü işçi sınıfı mücadeleinin ekonomik, politik ve ideolojik bütünlük içinde değerlendirilmesidir.

UZLAŞMACI SENDİKACILIK VE SINIF SENDİKACILIĞI

İşçi sınıfının sendikal alandaki mücadelelerinde bugün iki temel sendikal anlayış egemendir : Uzlaşmacı Sendikacılık ve Sınıf Sendikacılığı.

İşçi sınıfının ekonomik, politik ve ideolojik mücadelelerinin bütünlüğünü gözardı eden ve yalnızca göstermelik ekonomik mücadeleyi amaçlayan sendikalar sınıf uzlaşmacılığını sürdürden sarı sendikalardır.

İşçi sınıfının ekonomik, politik ve ideolojik mücadelelerinin bütünlüğünün bilincinde olarak, sömürüyü sınırlandırma mücadelecsini, sömürüyü ortadan kaldırma mücadelelerinin bir parçası olarak gerçekleştiren sendikalar ise sınıf sendikalarıdır, devrimci sendikalardır.

İşçi sınıfının ekonomik mücadelelerinin güçlendiği dönemlerde burjuvazi, sınıf sendikacılığını engellemek için her türlü baskı ve saptırma yoluna başvurmuştur.

Bu anlamda işçi sınıfının mücadeleşi içinde yesertilen anarsizm, oportünizm, reformizm gibi akımlar işçi sınıfının sınıf sendikacılığı anlayışının çeşitli dönemlerde yaramasına neden olmuşlardır.

İşçi sınıfı mücadeleinin "imtiyazsız, sınıfıksız kaynaşmış bir kitleyiz" sloganları ile örtbas edilmeye çalışıldığı ülkemizde uzun yıllar işçi sendikalarının politika ile uğraşmaması amaçlanmış, sendikaların politik sorunlarla uğraşmaları yasaklanmıştır.

Türkiye'de sendikaların yasal olarak kurulduğu yillardan başlamak üzere egemen sınıflar sendikaları ele geçirmek ve sendikalarda sınıf işbirliği anlayışını yerleştirmek için her yolu denemişler, güdümlü, kontrollü sendikacılığı teşvik etmişlerdir.

İşçi sınıfının ekonomik, politik ve ideolojik mücadeleinin bütünlüğünü savunarak sınıf sendikacılığını gerçekleştirmek isteyenlere en ağır baskilar uygulanırken, sınıf işbirliğini savunan sendikacılar özel yollarla teşvik edilmiş, belli bir "işçi aristokrasisi" oluşturulmuştur.

1960'lardan sonra sınıf mücadeleinin en hızlı bir biçimde gelişmeye başladığı dönemde ise sınıf işbirliği temeli üzerinde yükselen, Amerikan sarı sendikacılığı ilkelerine göre kurdurulan ve geliştirilen Türk-İş, "Partilerüstü Politika" aldatmacası ile uzlaşmacı sendikacılığı sürdürmüştür.

Baskı yoluyla sınıf sendikacılığını önleyemeyen egemen sınıflar böylece "Partilerüstü Politika" ile sınıf sendikacılığını saptırmaya çalışmışlardır. Ancak gelişen sınıf mücadelesi "Partilerüstü Sendikacılık engelini de aşmıştır. O kadar ki, artık bu sözü Türk-İş Sendikacıları bile söylemekten kaçınır durumdadırlar.

Türkiye işçi sınıfının mücadeleinin gelişmesiyle birlikte sınıf işbirliği temeline dayalı uzlaşmacı sarı sendikacılık yeni kılıflara bürünmeye başlamıştır. Artık "Partilerüstü Politikacılık" sloganı bırakılmaktadır. "Refah Toplumu", "Sınıflararası Denge" sözleriyle birlikte "İş Değerlendirmesi", "Çalışma Barışı", "Toplumsal Barış" sözleri uzlaşmacı sendikacılığın yeni sloganları olmaktadır.

Bu tür bir yaklaşım Türk-İş ilkelerinin 5. maddesinde "Türk-İş .... sınıflararası denge, barış ve kaynaşma sağlayıcı bir politika izleyecektir" biçiminde açıkça sergilenmiştir.

İşçilerin sınıf sendikacılığını seçmeleri karşısında çok sayıda sarı sendikacı işçilere sömürü ve baskının sözünü etmekte, hatta eğitim seminerlerinde göstergelik bir biçimde "arti-değer" anlatılmaktadır. Ancak bu yeni kılıflar da uzlaşmacı sendikacılığı kurtaramayacaktır.

Burjuvazi sınıf işbirliğini savunan uzlaşmacı sendikacılık anlayışını daha değişik görüntülerle sürdürmek amacıyla Hak-İş, MİSK, Ülke-İş gibi yeni Konfederasyonlar kurmuştur, böylece faşist ya da dinsel ideolojilerle işçileri sınıf uzlaşmacı sendikacılığın zincirinde tutma çabalarına girişimmiştir.

Öte yandan uzlaşmacı sendikacılık ile sınıf sendikacılığı arasında üçüncü bir yol varmış gibi "Sosyal Demokrat Sendikacılık" adı altında işçi sınıfının mücadeleinde egemen sınıflara yaradığı açık seçik kanıtlanan sözde yeni bir yaklaşım getirilmiştir.

Sınıf uzlaşmacısı sendikacılık ile sınıf sendikacılığı çizgileri arasındaki ilkesel ayırlıkları bulandırmak amacıyla getirilen gerçekte kapitalizmin sonunun kaçınılmazlığını reddeden ve kapitalizmin bazı reformlarla ayakta kalabileceğini ve bu nedenle sömurenler ile sömürenler arasında uzlaşma olabileceğini savunan bu yaklaşım da işçilere sınıf sendikacılığı mücadeleinde geri adım attırmada başarılı olamamıştır.

Bugün Türkiye'de DİSK ve DİSK'e üye sendikalarda somutlaşan sınıf sendikacılığı egemen sendikal çizgi olarak gelişmektedir. DİSK'in büyümesi gerçekte bunun kanıtıdır. DİSK'i DİSK yapan sınıf sendikacılığı ilkeleridir, devrimci sendikacılıktır.

İşçi sınıfının Ekonomik, Politik ve İdeolojik mücadelelerinin bütünlüğünün bilincinde olma ve sendikal mücadeleyi bu temel üzerinde sürdürme ilkesine dayalı sınıf sendikalarının temel hitilikleri ise şunlardır:

SENDİKALAR KİTLE ÖRGÜTLERİDİR

Sendikalar kapitalizmin sömürü ve baskısına karşı işçilerin ortak çıkışları için birlikte mücadele verme zorunluluğundan doğan ekonomik-demokratik mücadele örgütleridir. Bu nedenle sendikalar dünya görüşü, siyasal düşüncesi, dinsel inancı, konuştuğu dil, cinsiyeti, ırkı, derisinin rengi ne olursa olsun tüm emekçilere açıktır.

Daha iyi çalışma ve yaşama koşulları için mücadele birliği, çıkış ortaklısı siyasal, ideolojik tercihlerden çok daha önemlidir. Bu nedenle inandıkları, bağlandıkları siyasi görüş, siyasi parti ne olursa olsun işçiler ortak ekonomik çıkışlarda rahatça birleşirler.

Sendikaların çıkışları ortak, hedefleri aynı olan en geniş yığınları bir örgüt içinde toplamaları, sendikaların kitle örgütü olma niteliğini ortaya koyar.

Burjuvazi işçilerin KİTLE örgütlerinde örgütlenmelerinden korkmakta, baskı ve saptırmalarla işçilerin sarı sendikalar yoluyla bölünmeleri için çaba harcamaktadır.

İşçi sınıfı mücadelelerinin üçlü bütünlüğü içinde sendikaların kitle örgütü olma niteliğini gözardı etme, sendikaların varoluş nedeni olan kitlelerin ekonomik sorunlarını, somut sendikal mücadeleyi unutma, önemli yanlışlara yol açar.

Sendikaları oluşturan temel, ideolojik ya da politik birlik değil, çıkış birliğidir. Sendikaları, işçi sınıfı partisi yerine koymak, sendikalara parti işlevlerini yüklemek, sendikaların kitle niteliğini zedeler, sendikaları kitle örgütü olmaktan çıkarır ve parçalanmalarına yol açar.

Bu anlamda işçi sınıfının siyasi mücadelelerinin parti tarafından yönetilmesi zorunluluğunu kabul etmeyerek işçi sınıfının sendikaları aracılığıyla üretim araçlarını eline geçireceğini savunan ANARKO-SENDİKALİZM ile; sendikaların kitle örgütü olma niteliğini, çeşitli politik görüşlerdeki üyelerin sendikalarada yönetici olabileceğini - gerçekini unutarak sendikalarla devrim yapmaya kalışan eğilimlerle; dar, sektör politik tavırları sendikalara bulaştırarak sendikaların her kademesinde fraksiyonculuk yapmaya çalışan eğilimlerle sürekli olarak mücadele edilmelidir.

İşçi sınıfının ekonomik mücadelelerinin başarılı olması sendikaların en geniş yığınları çatısı altında biraraya getirmesi ile olanaklıdır. Bu nedenle sendikalar politik görüş, cinsiyet, ırk, dil, din, mezhep ... ayrimı yapmadan daha büyük kitle örgütleri olmak, işkolundaki işçilerin en geniş birliğini sağlamak için çaba harcamak zorundadırlar.

Ekonomik ve demokratik taleplerin hayatı geçirilmesi, kazanılmış hakların son sınırlına kadar eksiksiz kullanılması ve yeni hakların kazanılması için sendikal mücadelede işçilerin kitlesel olarak örgütlenmesi ve kitlesel eylemlere girmesi zorunludur.

SENDİKALAR SINIF ÖRGÜTLERİDİR

Sendikalar kitle örgütleridir, ama aynı zamanda sömürü ve baskiya karşı mücadede eden, kapitalist sömürünün temeline yönelik işçi sınıfının örgütleridir.

Dünya görüşü, siyasal düşüncesi, dinsel inancı, konuştuğu dil, cinsiyeti, ırkı ne olursa olsun işçileri sendikalarda bir araya getiren ortak çıkarlar SINIF çıkarlarıdır.

Sendikalarda ortak çıkarlar temeli üzerinde bireleşen işçiler üretimdeki yerlerine, üretim araçları karşısındaki durumlarına, üretimden aldığıları paya göre bir sınıf oluştururlar. Bu nedenle işçilerin günlük çıkarları ortaklığının temelinde sınıf çıkarları yatar.

İşçilerin ekonomik-demokratik talepleri kapitalist sömürü düzeninden kaynaklanır. Bu anlamda mücadele yalnızca kapitalizmin sonuçlarına karşı değil, kapitalist sömürünün temellerine karşı sürdürmek zorundadır.

Sendikalar tarihsel olarak sömürüsüz ve baskısız bir toplum kurma görevini yerine getirecek, çağımızın tek devrimci sınıfı olan işçi sınıfının ekonomik ve demokratik mücadele örgütleridir. Bu anlamda sendikalar işçi sınıfının ekonomik, politik ve ideolojik mücadeleşinin bütünlüğü içinde yer alırlar. Ve sınıf mücadeleşi içinde üzerlerine düşen görevleri işçi sınıfının bilimi rehberliğinde yerine getirme durumundadırlar.

Ekonomik-demokratik mücadeleşin araçları olan sendikalar kendilerini politik parti yerine koyamazlar, ancak sendikaların sınıfal niteliğini de unutmazlar. Sendikalar işçi sınıfının politik mücadelede doğrultusunda mücadele vermek, işçi sınıfı bilimine ters tüm eğilimlere karşı sendikal düzeyde ideolojik mücadeleyi sürdürmek zorundadırlar. Bu sınıfal yaklaşım, sendikaların temel görevleri ile uyum içindedir.

Sendikaların sınıf ve kitle örgütü olma nitelikleri birbiri ile çelişmez, tam tersine birbirini tamamlar. Bu iki nitelikten birinin inkârı devrimci sendikacılığın reddedilmesi demektir. Sendikaların sınıf ve kitle örgütü olma niteliklerinin iç içeliği doğru kavranıp uygulanmalıdır.

İşçilerin en geniş kitleler halinde sendikalarda toplanması ancak sınıf çıkarlarının savunulması temelinde gerçekleşir. Gerçekte sınıf sendikacılığı, "sendikal birlik" mücadeleşi içinde biçimlenmiş ve gelişmiştir. Sınıf ve kitle kavramları arasındaki diyalektik bütünlük, sendikal hareketi sapsmalara karşı korumada en önemli niteliktir. Sendikal mücadelede sınıf niteliğinin örtbas edilmesi, sendikaların kitle niteliğini de zedeleyecektir.

Sendikaların sınıfal niteliğini unutturan, işçi sınıfının mücadeleşini günlük ekonomik mücadeleye, reformlarla bozuk düzeni düzeltme mücadeleşine indirgeyen ve politik mücadeleyi reddedén her türlü oportunist, reformist, sendikalist eğilim işçi sınıfını burjuvazinin kuyruğuna takmakla sonuçlanmıştır. Devrimci sendikacılık bu tür sapsmalara mücadelede içinde gelişmiştir.

Özellikle işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadeleşini sınıf çıkarları temeline oturtmayan, sömürünün kapitalist üretim biçiminden kaynaklandığı gerçekini yadsıyan mücadeleyi ekonomik mücadeleşin dar sınırlarına hapseden EKONOMİZM'e karşı mücadele etmek ana amaç olmalıdır.

Sendikaların kitle niteliğinin unutulması anarko-sendikalizm gibi sol sapsmalara, sınıf niteliğinin unutulması ise ekonomizm, reformizm gibi sağ sapsmalara yol açar.

Sendikaların sınıfal niteliği sendikalara ideolojik mücadelede önemli görevler yükler. Sendikalarda bir yandan yukarıda kısaca sözünü ettiğiniz sapmalara karşı, öte yandan işçileri etkileyen burjuva ideolojisine karşı sürekli mücadele verilmelidir. Gerici partilere bağlı olsa bile kitlesel olarak sendikalara üye işçilerde ideolojik mücadele ile, ikna yöntemi ile, sürekli eğitim ile sınıf bilinci yaratılmalı ve bu işçiler işçi sınıfının mücadelelesine kazanılmalıdır.

SENDİKALAR DEMOKRATİK ORGÜTLERDİR

Çağımızda gerçek anlamda demokrasinin en kararlı savunucusu işçi sınıfıdır. Bu demokrasi anlayışı işçi sınıfının tüm örgütlerinde yansır ve sendikal demokrasi anlayışında somutlanır.

Sendikal demokrasi, sendika üyelerinin her düzeyde sendikayı temsil edecek, yönetecek kişi ve organları demokratik bir biçimde seçmeleri, yüklenebilecekleri ve talip oldukları görevlere seçilebilmeleri, sendikayı ilgilendiren kararların oluşturulmasına etkin bir biçimde katılmaları demektir.

Sendikal Demokrasi, Sendikal Birliğin Temelidir

Sendika üyeleri arasında aynı sosyal sınıfı mensup olmaları nedeniyle temel çıkar karşılığı yoktur. Ancak üyeleri arasında eylem programı, yöneticiler konusunda görüş ayrılıkları olabilir. Bunlar sendikal demokrasi ile sınıf temeli üzerinde uyumlu hale getirilir.

Sendikal demokrasi, sendikaların kitle niteliğinin korunması ve geliştirilmesi için gereklidir.

Sendikal çalışmalarında en genel anlamıyla demokratik merkeziyetçilik ilkeleri egemendir.

Bu ilkeleri şöyle sıralayabiliriz :

- En alt düzeyden en üst düzeye kadar tüm sendika organları seçimle işbaşına gelirler.
- Kararların hazırlanması, alınması, uygulanması ve uygulamasının denetlenmesinde tabanın görüşleri alınır. Alt düzeydeki organlar üst düzeydeki organlara bilgi verirler, üst düzeydeki organlar alt düzeydeki organlardan gelen önerileri gözönünde bulundururlar.
- Üyeler orgüte, azınlık çoğunluğa, alt organlar üst organlara uyar. Kararların oluşmasında azınlıkta kalanlar çoğunluğun kararına uymak zorundadırlar.
- Tartışmalarda eleştiri-özelestiri-ikra yöntemi uygulanır.

Demokrasi ve merkeziyetçilik ayrılmaz bir bütündür. Sendikalarda yalnızca "merkeziyetçilik" ilkesinin uygulanması yöneticilerin kesin egemenliğine yol açar. Yalnızca "demokrasi" ilkesinin uygulanması ise sendikal disiplinin yok olmasını getirir.

Sınıf uzlaşmacısı sendikalarda demokrasi yoktur. Gerçek bir sınıf sendikası tüm üyelerin çeşitli dözcülerde çalışmalarla etkin bir biçimde katıldığı demokratik bir örgütür. Özgürlük ve disiplin, demokrasi ve merkeziyetçilik sınıf sendikalarının can damarıdır.

Sınıf sendikalarının örgütsel yapısı mutlaka demokratik merkeziyetçilik ilke-lerine uygun olmalıdır.

Sendikal demokrasi gönüllü bir birlik ve disiplin içinde kendiliğindenciliğe, anarko-sendikalist eğilimlere, kitle kuyrukçuluğuna, tepeden inmeciliğe izin vermez.

Sendikal demokrasinin işletilmemesi halinde farklı siyasi görüşlerin yıkıcı bir biçimde karşı karşıya gelmesi, yöneticilerin tabandan uzaklaşması, farklı görüşlere karşı tasfiyecilik uygulamasına girişilmesi kaçınılmaz olur.

Sendikal mücadelede tehlikeli bir durum yaratan ve sendika yıkıcılığına varan fraksiyonculuk ve tasfiyeci eğilimlere karşı en etkin silah demokratik merkeziyetçilik ilkelerinin hayatı geçirilmesidir.

Demokratik merkeziyetçilik ilkelerinin hayatı geçirilmesinde eğitim çalışmaları, pratikte elde edilen deneyler büyük bir önem taşır. Üyelerin kararların hazırlanmasına, kararların alınmasına, kararların uygulanmasına, kararların uygulanmasının denetlenmesine etkin bir biçimde katılacak duruma getirilmeleri sürekli bir sınıfal eğitimle mümkündür.

Sendikal çalışmalarında kararlarda azınlıkta kalan üyelerle karşı tasfiye değil, eğitim ve ikna yöntemi uygulanır. Eleştiri ve özelestiri yöntemi en canlı bir biçimde işletilir. Sıradan üyeden en üst yöneticiye kadar tüm üyeleri hata yaptıklarında özelestiri ilkelerine uygun davranışırlar. Eleştiri ve özelestiri olmadan sendikal demokrasi ilkesi hayatı geçirilemez.

DİSK 6. Genel Kurulu bu konuda şu kararı almıştır :

Karar 3

- "..... Kongremiz,
"1. İşçi sınıfının birliğini, Konfederasyonumuzun bütünlüğünü bozmaya yönelik her türden tasfiyeci girişimleri mahkum eder.
"2. Tasfiyeciliğin işçi sınıfının düşmanlarının metodunu olduğunu kabul eder."

SENDİKALAR BAĞIMSIZ ÖRGÜTLERDİR

Sendikalar burjuvaziden, onun siyasi iktidarından, başta devlet aygıtı olmak üzere sömürü ve baskın düzeninin sürmesine katkıda bulunan tüm örgüt ve kurumlardan, siyasi partilerden, burjuva ideolojisinden bağımsız örgütlerdir.

Sendikalar kendi Anatüzüfü, Genel Kurul kararları ve ilkeleri ışığında demokratik olarak seçilmiş organlarıyla, hiç bir örgütle bağlı olmadan işçi sınıfı bilimi doğrultusunda çalışırlar.

Devrimci sendikalar burjuvazi karşısında politik, ideolojik ve örgütsel bağımsızlıklarını bir bütün olarak sürdürürler. Bağımsızlık niteliği, sınıf ve kitle sendikalarını güdümlü sınıf uzlaşımcı sendikalardan ayıran en önemli özelliklerden biridir.

Ancak bu bağımsızlık, örgütsel bağımsızlıktır. Örgütsel bağımsızlık işçilerin politik görüşlerini özgürce savunmalarını önlemek, işçileri politik mücadeleden alakoymak ve ideolojik mücadeleyi yok saymak değildir. Örgütsel bağımsızlık, sınıf işbirliğini savunan sendikaların uyguladığı gibi sınıf mücadeleinde "tarafsızlık", sınıf mücadeleşine kayitsızlık, politikaya düşmanlık değil, sınıf mücadeleşine bağımlılık anlamını taşır.

"Partilerüstü politika" adı altında sözde "tarafsız" kalma, gerçekte burjuvaziden yana taraf tutma, sendikal mücadeleyi kapitalist sınıfın yörüngesine sokmak demektir.

Sınıf sendikaları kitle örgütü olmaları gereği örgütSEL bağımsızlık, sınıf örgütü olmaları gereği ise işçi sınıfı bilimine ve sınıf mücadelelesine bağımlılık göstermek zorundadırlar.

Bu nedenle devrimci sendikalar burjuvaziye, burjuvazinin politik iktidarına ve burjuva ideolojisine karşı sürekli mücadele etmek zorundadırlar. Burjuva ideolojisinden bağımsızlık sorununda, ideolojik mücadelede sendikalara büyük görev düşmektedir.

Devrimci sendikaların işçi sınıfının partisi karşısındaki bağımsızlıklarını burjuva partileri karşısındaki bağımsızlıklarından farklıdır. Sınıf sendikaları ekonomik, politik ve ideolojik mücadelenin bütünlüğü içinde çalışmalarını işçi sınıfı partisi ile uyum içinde sürdürürler. Ancak örgütSEL bağımsızlıklarını korurlar.

Sendikalar örgütSEL bağımsızlık, sınıf mücadelelesine bağımlılık anlayışı içinde emperyalizme, faşizme, şovenizme, ırkçılığın her biçimine karşı sürdürülen mücadelenin koşulları gereği örgütSEL bağımsızlık ilkelerinden taviz vermeden, karşılıklı iç işlerine karışmama ilkeleri çerçevesinde ve işçi sınıfının bilimi rehberliğinde kendi dışındaki politik parti, dernek, sendika, meslek örgütü gibi kuruluşlarla güç ve eylem birliğine gidebilir, bu kuruluşlarla dayanışma içinde olabilirler.

Ancak yukarıdaki 4 temel niteliğe sahip bir sendika sınıf sendikasıdır.

Devrimci sendikacılığın, sınıf sendikacılığının ölçüsü sınıf sendikacılığı ilkelerinin hayata geçirilmesi,

- Kitle örgütü olma,
- Sınıf örgütü olma,
- Demokratik örgüt olma,
- Bağımsız örgüt olma,

niteliklerine sahip olunmasıdır.

Sömürünün sınırlanması ve giderek ortadan kaldırılması mücadelesi veren DISK bu dört temel ilkeden ödün vermez ve bunların işçi sınıfı içinde daha da yaygınlaşmasını ve kökleşmesini sağlamaya çalışır.

DİSK'İN ÖRGÜTSEL İLKELERİ

DİSK, kurulduğu 1967 yılından bu yana mücadele süreci içinde sınıf sendikacılığı temelinde örgütsel ilkelerini biçimlendirmiştir ve bu ilkeleri kitlesel olarak yaygınlaştırmıştır.

DİSK'in örgütsel ilkeleri şunlardır :

1. Sendikal birlik ilkesi,
2. Gerçekçilik ilkesi,
3. Tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi.

Türkiye işçi sınıfı tarafından titizlikle sahip çıkan bu ilkeler sendikal mücadelenin her alanında; örgütlenme aşamasında, toplu sözleşmelerde, direnişlerde, grevlerde, kitlesel eylemlerde hayatı geçirilmiştir. DİSK Üyesi sendikaların nicel ve nitel olarak gelişip güçlenmesine neden olmuştur.

1. SENDIKAL BİRLİK İLKESİ NEDİR?

Tüm işçiler aynı sınıfın üyeleridir, işçi sınıfının üyeleridir. Temelde kapitalistler tarafından sömürülen, yarattıkları artı-değere benzeri biçimde el konan, işgüçlerinden başka satacak bir şeyleri olmayan tüm işçilerin çıkarları ortaktır.

İşçiler benzeri koşullarda çalışır ve yaşarlar. İşçilerin kendilerini sömürenler karşısında çıkarları ortak, hedefleri birdir.

Ancak içinde yaşadığımız toplumda politik iktidarı egemenlikleri altında tutan, işveren sendikalarında, ticaret ve sanayi odalarında, işveren derneklerinde örgütlü olan kapitalist sınıf işçi sınıfını bölmek, parçalamak için her yola başvurur.

Emperyalizme bağımlı tekelci kapitalistler başta olmak üzere egemen sınıflar politik görüş, ulus, dinsel inanç, mezhep, ırk, dil, meslek ayırmalarını körükleyerek çalışanları birbirine düşürmek istemektedirler.

Egemen sınıflar politik partileri ile, denetimlerindeki eğitim araçları ile, gazete, radyo, televizyon... gibi kitle iletişim araçlarıyla işçileri kendi politik ve ideolojik etkileri altında tutmak, işçilerin sınıf bilincine ulaşmalarını, onların sömürü ve baskiya karşı çıkan kişiler olmalarını engellemeye çabalamaktadırlar.

Ayrıca işçi sınıfı içinde küçük burjuva ideolojisi yaygınlaştırılmak, işçi sınıfı bilimine ters sağ ve sol sapmalar yesertilmek istenmektedir.

Öte yandan işçileri sendikal alanda parçalamak için her türlü yasal yolla gerçekleştirilmiştir. İşçilerin bir bölümne toplu sözleşmeli, grevli sendikalaşma hakkı tanınmamıştır. Sendikalaşma hakkı olanlar ise 34 işkolunda paramparça edilmiş, her işkolunda çok sayıda sarı sendika kurdurtularak işçilerin bu kuruluşlarda bölünmeleri istenmiş, sahte konfederasyonlar türetilmiştir. Kısacası, işçilerin işyerlerinde, işkollarında, ülke çapında ve uluslararası çapta birlik ve dayanışma içinde olmamaları için her yol denenmiştir, denenmektedir. Türkiye'de işçiler şu anda yüzlerce sendikada, 6 konfederasyonda yapay bir biçimde bölünmüş durumdadır. Ancak bu durum geçiciidir.

Böylesine "böl-parçala-yönet" politikasının egemen kılınmaya çalışıldığı bir ortamda işçilerin BİRLİK içinde eyleme girmelerinden başka çıkar yol yoktur.

Genelde işçi sınıfının birliği maddi temeller üzerinde yükselir ve bu birlik sınıfal bir birliktir.

İşçi sınıfının birliği sorununda işçi sınıfının burjuva ideolojisinin etkileşinden kurtarılması, işçi sınıfı bilimi ile donatılması, sınıf mücadeleisinin başarılı olmasında en önemli koşuludur.

Sendikalar, bu anlamda işçi sınıfı içinde yesertilmek istenen sapmalara ve burjuva ideolojisine karşı iddeolojik mücadelede sendikal düzeyde görevlerini yerine getirirler.

İşçi sınıfının mücadeleinde sendikal birliğin sağlanması önemli bir yer tutar. Sendikal birlik ise işçilerin, tüm çalışanların aynı sendikal çatı altında toplanmalarıdır. Sendikal birliğin temeli işyerlerindeki birliktir.

DİSK'in sendikal birlik ilkesi dört düzeyde gerçekleşir:

1. İşyerinde birlik,
2. İskolunda birlik,
3. Ülke çapında birlik,
4. Uluslararası çapta birlik.

İşyerinde Birlik

Kapitalizmin tekelci aşaması ile birlikte gittikçe güçlenen tekellere karşı mücadelede işçilerin kitlesel bir biçimde sendikalarda birliğinin sağlanması en önemli sorun olmuştur.

Burjuvazinin çeşitli türde sarı sendikalarda bölmeye çalıştığı işçilerin sınıf sendikacılığı temeli üzerinde birliği sağlanmalıdır.

İşçilerin sendikal birliği işyerlerinde başlamaktadır. İşçiler işyerlerinde bir tek sendikasız işçi bırakmadan, işverenlerin farklı davranışarak, farklı ücret ödemeyerek yada zam yaparak, bölgesel, etnik, dinsel farklılıklar kullanarak geliştirmek istediği bölücü tavırlarla mücadele ederek sendikal birliği korumak zorundadırlar.

Üretim araçlarının kapitalist özel mülkiyette olmasına Karşın-üretimin toplumsal bir biçimde gerçekleştirilmesi işyerlerinde birlik için gerekli maddi koşulları oluşturur.

Kapitalistlerin çok sayıda sarı işyeri sendikası kurduodu, yetkili sendikanın saptanmasında ve grev oylaması sırasında kendi çıkarlarına uygun bir sonuç çıkmasını sağlamak için her çabaya girdiği Türkiye'de, işyerinde birlik sağlama yoğun ve dişediş bir mücadeleyi gerektirmektedir.

Sendikal birliği sağlamada işyeri örgütlenmesini temel alan DİSK ve üyesi sendikalar, sendikaların sınıf ve kitle örgütü olma niteliklerini gözardı etmeden, örgütlenme aşamasından başlamak üzere tüm sendikal çalışmada işçilerin işyerinde sendikal birliğini sağlamak için her olanağı denemek zorundadırlar.

İşyeri sorunlarını yoğunlaştırmadan anında müdahele edip çözerek, sendikal disiplinden en ufak bir taviz vermeden, kitle kuyrukçuluğu yapmadan, işyerlerinde çeşitli politik parti yada grubu bağlı üyelerimiz olabileceği gerçeğini unutmadan, dayatmacı ve tasfiyeci davranışlara düşmeden, ama işçi sınıfının bilimine tere düşünce ve davranışları da mücadele ederek, işyerlerinde sınıf temeli üzerinde bir birlik sağlamak zorundayız.

İşkolunda Birlik

İşyerlerinde birlik, işkollarında sendikal birlik ile pekiştirilmelidir. Bugün işkolları Yönetmeliği ile işçiler yapay bir biçimde 34. işkolunda bölünmüşlerdir.

İşkolunda birlik, DİSK'in başta gelen amaçlarından biridir. DİSK Anatüzügünün 5. maddesinde "ulusal düzeyde tüm işçilerin ana işkollarında tek sendikada örgütleyerek DİSK içinde bütünleşmelerini sağlamak" biçiminde belirtilen bu amaç DİSK'in 6. Genel Kurulunda alınan 3 sayılı kararda "DİSK her işkolunda bir tek sendika ve ülke çapında anti-fasist, anti-emperyalist nitelikli bir tek sendikal konfederasyon olması yolunda çalışma yapılmalıdır," denilerek somut bir biçimde sokulmuştur.

İşkolunda birlik sağlamanın bir yolu aynı işkolundaki sendikaların sınıf sendikacılığı ilkeleri temelinde birleşmeleri, diğer yolu ise işkolları sayısının azaltılmasıdır.

Anatüzünde işkolu sayısını 16 olarak saptayan ve bunları somut olarak açıklayan DİSK, işkolları Yönetmeliğinin 16 işkoluna göre düzenlenmesi için yoğun mücadele vermektedir.

Ulke Çapında Birlik

Ekonomik-demokratik mücadelede işkolu düzeyinde birlik de yeterli değildir. İşyerlerinde ve işkollarında birlik ülke çapında tek bir konfederasyonda birlik ile güdü bir biçimde sokularak tamamlanmalıdır.

Bugün Türkiye'de ikisi büyük 6 konfederasyon vardır. Bunlardan yalnızca DİSK, sınıf sendikacılığı çizgisini sürdürmekte diğerleri ise çeşitli biçimlerde sınıf işbirliği temelinde sarı sendikacılık yapmaktadır.

1952 yılında kurulan ve özellikle kamu iktisadi teşekkülerinde belli baskılara, gizli oy açık sayıma dayanan sendika seçme özgürlüğünün, yani referandumun yasalaşmaması sonucu çökmesi geciken ve şu anda uygulamada tek konfederasyon olma döneminin tüm ayrıcalıklarını yaşayan Türk-İş her geçen gün sınıf sendikacılığı karşısında önemli darbeler yemektedir.

Bugün tüm çalışanların grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkının da eminde sonunda alınacağı gerçeği unutulmadan, işçilerin sınıf sendikacılığı temeli üzerinde ilkeli bir biçimde tek bir konfederasyonda birliğini saglama ana görevdir.

Bu görevi yerine getirecek olan, yine Türkiye işçi sınıfı ve onun devrimci sendikal örgütü DİSK'tir.

Özellikle son 11 yıl içinde devrimci sendikal mücadelenin gelişmesiyle birlikte Amerikancı sarı sendikacılık anlayışı önemli darbeler yemiş ve devrimci sendikacılık anlayışı kitleler içinde kök salmaya başlamıştır.

Devrimci sendikacılık ilkelerinin yayılmasından telaşa düşen burjuvazi "sendika enflasyonun"dan söz ederek Türk-İş ile DİSK'in birleşmesini istemektedir. Böylece sınıf işbirliği temeli üzerinde sınıf uzlaşmacı sendikacılık anlayışının yeniden egemen kılınabilecegi sanılmaktadır.

Ançak bu iş sanıldığı kadar kolay değildir. DİSK bugüne kadar verdiği mücadele ile gelişmelerin böyle olmayacağına da kanitlamıştır.

Bugün sendikal alanda çökmekte olan yapıyı sınıf uzlaşmacı örgüt Türk-İş, gelişmekte olan yapıyı ise sınıf sendikal örgütü DİSK temsil etmektedir.

Böyle olmakla birlikte DİSK, belirli koşullarda sınıf sendikacılığı ilkeleri temelinde diğer sendikal örgütlerle belli istemler etrafında ortak eylem olanaklarını arar, gerekçisinde zorlar ve diğer sendikal örgütleri ortak eyleme çağırabilir.

Bugün DİSK ilkeleri kitlesel bir biçimde Türk-İş üyelerince benimsenmeye başlamıştır. Merkezi sendikal baskı ve tehditlere rağmen binlerce Türk-İş üyesi 15-16 Haziran Direnişine, 1 Mayıslara ve 20 Mart Faşizme İhtar Eylemine katılmıştır.

MC dönemlerinde faşizme teslim olan Türk-İş yöneticilerinin baskısına rağmen DİSK ve Türk-İş Üyeleri tabanda EYLENDE BİRLİK sağlamaktadırlar. Bu eylemde birlik zamanla tüm ideolojik engelleri aşarak devrimci sendikacılık ilkeleri temelinde tek bir konfederasyonda birliğe dönüsecektir.

DİSK 6. Genel Kurulu Konfederasyonumuzun bütünlüğünü bozmaya yönelik her türden tasfiyeci girişimleri mahkum ederek, işçi sınıfının birliği yolunda her zamankinden daha aktif ve kararlı bir biçimde çalışılması gerekliliğini, bir kez daha vurgulamıştır.

Uluslararası Çapta Birlik

Ulke çapında tek bir konfederasyonda birlik de yeterli değildir. Sömürü ve baskıya karşı mücadele eden işçiler, tüm kapitalist ülkelerde benzeri biçimde sömürülen ve aynı çıkarlara sahip olan işçilerle, sosyalist ülke işçileriyle, ulusal kurtuluş mücadelesi veren halklarla en yoğun ilişkiler kurmak zorundadırlar.

Dünya çapında sömürü ve baskı sürdürden emperyalist çok uluslu tekellere karşı, kapitalist-emperyalist sistemin derinleşen bunalımının getirdiği yeni sorulara karşı, çeşitli ülkelerde demokratik hak ve özgürlüklerne yapılan saldırılarla karşı, sendikal hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi için, emperyalizme, faşizme, ırkçılığa, şovenizme, yeni-sömürgeciliğe karşı mücadelede kalıcı zaferler elde edilmesi için, sürekli ve kalıcı bir dünya barışı için sendikalar arasında dünya çapında ortak eyleme girmek zorunludur.

Çokuluslu tekellerde çalışan işçiler, ekonomik mücadelelerinde aynı şirketin diğer ülkelerdeki işyerlerinde çalışan işçilerle çok sıkı bir dayanışma içinde olmaları, mücadelenin başarılı olmasında en önemli etken olmaktadır.

Uluslararası çapta birlik içinde olan tekeli kapitalistlere karşı, işçilerin uluslararası çapta birlik ve dayanışma sağlayıcıları, işçi sınıfının her düzeydeki mücadelesini etkinleştirirken, işçilerin kazanılmış haklarını kullanmalıdır ve uluslararası çapta yeni ekonomik ve demokratik haklar elde etmelerinde kalıcı zaferler sağlamaktadır.

DİSK, kapitalist ülke, üçüncü dünya, sosyalist ülke sendikaları ve bunların üye olduğu uluslararası sendikal örgütlerle en geniş ilişkileri kurar, emperyalizme ve faşizme karşı ortak mücadele yollarını arar.

İşyerlerinde bir tek sınıf sendikasında birlik, işkollarında bir tek sınıf sendikasında birlik, devrimci sendikacılığı sürdürmen bir tek konfederasyonda birlik ve uluslararası çapta birlik sağlayan işçi sınıfı, sendikal alanda yenilmez bir güçtür.

DİSK'in sendikal birlik ilkesi böyle bir yaklaşımı dayanmaktadır.

2. GEREKÇİLİK İLKESİ NEDİR?

DİSK ve DİSK üyesi sendikaların çalışmalarında gerçekçilik egemenidir. Bu gerçekçilik, soyut bir gerçekçilik değil, işçi sınıfının bilimine, yani bilimsel sosyalizme dayalı bir gerçekçilik olmak zorundadır.

İşçi sınıfı ekonomik mücadeleşini kendiliğinden bir çizgide yürütmez. Bu mücadelede kuyrukçuluğa, kitle dalkavukluğuna yer yoktur.

Sendikal mücadelede örgütlenme ve toplu sözleşme çalışmaları başta olmak üzere eğitim, basın-yayın, araştırma ve diğer çalışmalarda gerçekçilik ilkesi, oylara nesnel bir açıdan yaklaşım egemen olmak zorundadır.

Ancak olde edilebilecek daha ileri haklar için yapılacak mücadeleyi "gerçekçilik" ilkесini kalkan yaparak pasifize eden anlayışlarla da sürekli olarak mücadele edilmelidir.

İşçi sınıfının ekonomik, politik, ideolojik mücadelede başarılı olması, ancak oylara nesnel bir açıdan yaklaşmak ile mümkündür. Ayağı yerdən kesik bir mücadele, somut gerçeklerde dayanmayan bir mücadele, yenilgi ile sonuçlanacaktır. DİSK'in gerçekçilik ilkesi bu anlamda mücadelenin bilimsel çizgide yürütülmesi ve işçi sınıfının bilimi ışığında nesnel sonuçlara varılması demektir.

3. TABANIN SÖZ VE KARAR SAHİBİ OLMASI İLKESİ NEDİR?

Bir sendikal örgütün işçilerin çıkarlarını iyi savunabilmesi; üyelerin söz ve karar sahibi olma hakkını kullanmasına ve mücadeleye aktif olarak katılmamasına bağlıdır. Zaten işçi sınıfının bilinçli katılımının sağlanamadığı mücadelelerin başarıya ulaşma şansı yoktur.

İste, sınıf uzlaşmacılığına karşı 1967 yılında kurulan DİSK, "tabanın söz ve karar sahibi olma ilkesi" olarak adlandırdığı bilimsel ilkeden harketle yola çıkmıştır. DİSK'in kuruluş bildirgesinde "sendikal çalışmanın demokratik bir denetleme ile yürütülmesi gereklidir" denmektedir.

DİSK'in kuruluş bildirgesinde yer alan bu bilimsel ilkenin titizlikle savunulması ve hayatı geçirilmesi sonucudur ki, kuruluşunda 30 bin üyesi temsil eden DİSK'in, bugünkü üye sayısı 500 bin'e ulaşmıştır. DİSK, Türkiye işçi sınıfının güvenini kazanmış ve sendikal planda tek kurtuluşumudu haline gelmiştir.

Sendikalarda, tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesine SENDİKAL DEMOKRASI denir. Sendikal demokrasi, tüzük çerçevesinde ve işçi sınıfı disiplini içinde demokratik merkeziyetçilik ilkelerini uygulamak ve işlerlik kazanırmakla hayata geçirilir.

İşçi sınıfının mücadelede okul işleyine sahip sendikalarda, üyelerin demokratik merkeziyetçilik ilkeleri içinde eğitilmeleri, bu ilkeleri hayatı geçirmeleri, yönetmeyi öğrenmeleri, yarını kuracak olan işçilerin eğitilerek hazırlanmasında en önemli bir araçtır.

Bir örgütte demokratik merkeziyetçiliğin olgunluk ve gelişkinlik düzeyi, o örgütün sağlamlığını ve güclüğünü gösterir. Bir örgütte, yukarıda yukarıda demokrasi, yukarıdan aşağıya merkeziyetçilik işler. Böylece demokrasi ve merkeziyetçilik birbirlerini tamamlayarak gelişтирir ve güçlendirir. Sendikal örgütün işleyişinde; ne birinde, ne de ötekinden vazgeçilmez.

"Tabanın söz ve karar sahibi olması" ilkesinin uygulanması sırasında bazı olumsuz gelişmeler ve ters yorumlamalar gözlenmektedir.

Bu eğilimlerden biri; demokratik işleyişi ikinci plana itip merkeziyetçi uygulamayı öne çıkarmaktır. Diğer; "tabanın çıkarları" adına, "demokrasi" adına demokratik-merkeziyetçiliğin merkeziyetçi yanını atıp örgütü yok saymaya vardırılan tavırlardır.

Demokratik merkeziyetçi işleyişin başlıca koşulları şunlardır:

- Tüm yönetim organlarının aşağıdan yukarıya doğru seçimle işbaşına gelmesi: Sendikalar yönetim organları denince, genel merkezden başlayarak, bölge, şube ve işyeri sendikal birimlerine varincaya kadar tüzükle belirlenmiş, birbirini tamamlayan örgüt aği anlaşılır.
- Kararların hazırlanması, alınması ve uygulanmasında tabanın görüşlerinin alınması:
Sendikal demokrasi, sadece yönetimin seçimle saptanması ilkesine dayanmaz. İki seçim (kongre) dönemi arasında, sendikal mücadelenin her alanında demokrasi ilkesi uygulanır. Genel Kurul kararları dışında sendika üyelerini ve işçi sırasını ilgilendiren her mücadelede, tüzük çerçevesi ve organ işleyişi içinde üyelerin görüşleri alınır.

Tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi ile gerçekçilik ilkesi bir bütün oluşturur. Tabanın görüşlerinin uygulanabilir olması, bu görüşlerin gerçekçi olmalarına bağlıdır.

Sözciliği bir sendikanın bütünü ilgilendiren, bu nedenle bütününe kararını gerektiren bir olayda bir işyerinde çalışan işçilerin tümünün verdiği karar ancak bir öneri olabilir.

Alt organların üst organlara, azınlığın çoğunluğa uyması :

Demokratik merkeziyetçilik ilkesi gereği, aşağıdan yukarıya doğru seçimle işbaşına gelen yönetim organlarının alacağı kararlara, alt organlar ve üyeleri uymak zorundadır. Örgüt içi disiplin bunu gerektirir. Üst organlardan gelen kararlara uyulmadığı takdirde, örgüt işleyişinde disiplinsizlik ve anarşi başlar.

Alt organ, üst organın kararlarına uyup onları uygularken, kendisi de üst organa eleştiri ve öneri getirir. Üst organlar da alt organlardan gelen eleştiri ve önerileri geçiştirmeci bir tavırla değil, özenle ele alır. Böylelikle demokratik merkeziyetçiliğin demokrasi yanı konusunda kongreye değil, sendikal mücadelenin her adımında korunmuş, uygulanmış ve geliştilmiş olur.

Örgütlü çalışmanın özü ve temeli kollektif çalışmaya, ekip çalışmasına yani; organ çalışmasına dayanır. Bir örgütte organlar çalışmıyorsa, alt ve üst organlar arasındaki bağ zayıfsa, üyeleri toplantılara disiplinli ve aktif bir şekilde katılmayırlarsa örgüt işleyişi zedelenir.

- Tartışmalarda eleştiri-özeleştiri-ikna yönteminin kullanılması:

Organ çalışmasının en önemli ilkesi "azınlığın çoğunluk kararına uymasıdır." Bir organ içinde çeşitli görüş ayrılıkları mümkün olabilir. Ama farklı düşünceler eleştiri-özeleştiri-ikna yöntemiyle giderilmeye çalışılır. Kararların oybirliği ile çıkması için çaba gösterilir.

Tartışmalarda kullanılacak yöntem ikna yöntemidir. Ayri görüş ve öneri ileri sürenler, organ kararının kendilerince en doğru biçimde çıkışmasını

sağlamak için birbirlerini ikna etmeye çalışırlar. İkna yöntemi sonuna kadar kullanılıp kararların oybirliği ile çıkması için çalışılır. Ancak ayrı görüşleri savunan taraflar anlaşamayırlarsa, kararların gecikmemesi, anlaşmanın aksamaması için oylamaya başvurulur ve sonucuna göre hareket edilir.

Eleştiri organlar içinde yapılır. Eleştiri somut okaylara dayanır, hataların ortaya konmasının yanında, hatalara yol açanedenlerin ortadan kaldırılması ve hataların tekrarlanmaması için öneri getirilmesi gereklidir.

Özleştiri yapmak ise yalnızca özür dilemek ya da hatayı kabul etmek değildir. Özleştiri yapmak yanlışların ve bu hataların nedenlerini araştırarak bir daha tekrarlanmaması için çaba harcamayı gerektirir.

Sendikalar genellikle kitle örgütü olma özgüllüğinden dolayı, değişik düşüncelerde olan üyelerden oluşur. Sendika demokrasisinin işleyışı, değişik düşüncelerde olan üyelerin eleştiri-özelestiri-ikna yöntemini kullanarak ortak amaçlarını belirlemeye olanak tanır. Bu örgütte varolan değişik düşünce akımlarını karşı karşıya getirmeyi değil, onları örgüt işlerinin yönetiminde birleştirmeyi sağlar. Birliği sürdürme arzusunu ve örgüt disiplinine saygıyı pekiştirir.

"TABANIN SÖZ VE KARAR SAHİBİ OLMASI" İLKESİNİN HAYATA GEÇİRİLMESİ İÇİN :

1) İşyeri sendika organlarının oluşturulması :

Sendikal örgütlenmede "taban" deyince; işyerinde çalışan sendika üyeleri akla gelir. İşyerindeki üyelerin gerek örgüt yönetiminde, gerekse sendikal mücadelenin her alanında söz ve karar sahibi olabilmesi için temel koşul; işyeri sendika organlarının tüm üyelerinin iradelerini en iyi şekilde kapsayacak bir yapıda olmasıdır. İşyeri sendikal organları, sendikal çalışmanın can damarıdır.

İşyerindeki sendika organları, Genel Merkez, Bölge veya Şube Organları gibi demokratik-merkeziyetçilik ilkelerine uygun olarak çalışan organlardır.

Birçok sendikada işyeri sendikal organı yalnızca işyeri sendika temsilciliği düzeyindedir. Oysa tekeli kapitalizmin gelişimi ile birlikte binlerce işçinin çalıştığı büyük işyerleri ortaya çıkmıştır. Üretimdeki işbölümünün doğal sonucu olarak işyerleri atölyelerle, değişik kısimlara, bürolara ayrılmıştır. Özellikle böylesi büyük işyerlerinde, sayısı yasa ve toplu iş sözleşmesi ile belirlenmiş olan temsilcilik kurulu yetersizdir.

İşçi sınıfının sendikal örgütü, canlı bir organizma gibi olmalıdır. Sendikal örgütün canlı bir organizma gibi çalışabilmesi, canlı bir savaş örgütü olabilmesi için, üyeleri ve organlar arasında kan dolaşımındaki damalar, kılcal damalar sistemi gibi bir bağın kurulması gereklidir. Bu nedenle, işyerinde sendikal örgüt ağını her bölüme, her atölyeye yarmak zorunludur. Ancak o takdirde, üyelerin sendikal mücadeleye etkin olarak katılımı sağlanır, tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi hayata geçirilir.

Böyle bir örgüt ağı, işyerinin en alt biriminden başlayarak üyelerin görüşlerini genel merkez yöneticilerine, genel merkezin kararlarını işyerindeki tüm üyclere süratle ve sağlıklı olarak ulaştıracaktır. Bu yapının kurulabilmesi için sendika tüzüklerinin böyle bir oluşumu içermesi zorunludur.

İşyeri sendikal organlarının (işyeri, atölye, ünite, kısım ya da bölüm temsilcilik kurulları) oluşturulması, güçlendirilmesi temel görevlerimiz arasında olmalıdır. Bunu gerçekleştirdiğimiz oranda, çok sayıda üyenin sendikal çalışmalarında görev ve sorumluluk alması sağlanır. Böylece üyclerin sendikal mücadelenin her alanında etkinlikleri artar. Böylece bir temel üzerinde yükselen bir sendikal örgütte sendikal demokrasi tüm kuralları ile işler. Örgüt gelişir ve güçlenir.

2) Sendika anatüzüklerinin demokratik bir yapıda olması :

Sendikal demokrasinin gelişip güçlendirilmesinin temel koşullarından biri de, sendika anatüzüklerinin demokratik bir yapıda olmasını zorunlu kılar.

Sendikal demokrasi tüzük çerçevesi içinde, tüzüğe bağlı olarak uygulanır. Sendika anatüzükleri işyerindeki sendika organlarını içermeli ve bu organlarda görev alacak üyelerin mutlaka seçimle işbaşına gelmesine olanak verilmelidir.

Örgütün her kademesi, organların işleyişinde azami titizliği göstermelidir. Organlar mutlaka çalıştırılmalı, organ toplantıları düzenli bir şekilde yürütülmelidir. Anatüzüklerde belirtilen yönetim organları, danışma organları, üç toplantıları aksatılmadan yapılmalıdır. Böylece hem sendika üyelerinin bilinc düzeyleri yükseltilir hem de dencyleri ve insiyatifleri arttırılır.

Demokratik-merkeziyetçilik ilkeleri ışığında anatüzüğün işleyişi sağlanır-ken, sendikal demokrasi gelişip, güçlenir.

3) Toplu Sözleşmelerin Gerçekleştirilmesinde Tabanın Söz ve Karar Sahibi Olması İlkesinin Sağlanması :

Ekonomik-demokratik mücadelenin bir parçası olan toplu sözleşmeler işyerlerinde yada işkolunda üyelerin ne oranda söz ve karar sahibi olduklarının, ne oranda karar verme durumunda bulunduklarının önemli bir ölçüsüdür.

Toplu Sözleşme ilke, amaç, politika, strateji ve taktiklerinin işçi sınıfı bilimine uygun olarak somutlanması, bunun için de yine tabanın görüş ve düşüncelerine başvurulması zorunludur.

Toplu sözleşme taslaqlarının hazırlanmasında, toplu sözleşme görüşmeleri sırasında, uyuşmazlığa düşüldüğü sırada, grev kararının alınması sırasında, grev uygulanması sırasında, toplu sözleşmenin bağıtlanması sırasında tabanın söz ve karar sahibi olmasının sağlanması DİSK Üyesi sendikaların ana ilkesidir.

Yukarıdaki aşamalarda yardımcı araçların yanısara tabanın söz ve karar sahibi olmasının ilkesinin gerçekleştirilebilmesinde en etkin yol üye toplantılarıdır.

Üye toplantılarında tabanın gerçek anlamda söz ve karar sahibi olabilmesi için üyeler gazete, bildiri, toplantı gibi araçlarla sürekli olarak sendikanın toplu sözleşme hedef ve ilkeleri, sendikanın koşulları, ülkenin somut ekonomik, toplumsal, politik koşulları, işyeri ve işkolunun koşulları, işveren örgütlerinin, sendikalarının durumları ve bu örgütlerin strateji ve taktikleri üzerine geniş bilgi verilmeli, üyeler en geniş biçimde eğitilmelidirler.

DİSK'İN TEMEL MÜCADELE İLKELERİ

DİSK'in temel mücadele ilkeleri işçi sınıfının ekonomik, politik ve ideolojik mücadelelerinin bütünlüğü from her side kaynaklanır. Bu ilkeler DİSK Anatüzüğünün "Temel Amaç ve İlkeleri", "Görev ve Yetkileri" bölümlerinde somutlanmıştır.

DİSK Genel Kurulları bu ilkeleri günün koşullarına göre yaratıcı bir biçimde değerlendirerek gerekli kararları alır ve bunların hayatı geçirilmesi için yol gösterir.

DİSK, kapitalist sömürge ve baskiya karşı mücadelede işçi sınıfının dünya görüşü olan bilimsel sosyalizmin ilkelerine göre davranışır.

DİSK'in mücadelelesine işçi sınıfı bilimi yol gösterir. DİSK Anatüzüğünün 3. maddesi şöyle demektedir :

"c) İşçi sınıfının devrimci bir niteliğe erişmesi ve bilinçlenmesi ancak yurt ve dünya olaylarının emekçiler açısından ve bilimsel yıldan değerlendirilmesine bağlıdır. bilim işçi sınıfının en önemli bir mücadele aracıdır."

DİSK'in temel mücadele ilkeleri toplumsal, ekonomik, politik yapıya, Türkiye'nin emperyalizme bağımlı feri kalmış bir ülke olması gerçeğine dayanır. Başlıca amacımız emperyalist zincirin kırılarak, ülkemizin bağımsızlığa kavuşması, işçi sınıfının öncülüğünde başta yoksul köylüler olmak üzere tüm emekçilerle oluşturulacak iktidarın, giderek sosyalizmin kurulmasıdır.

DİSK'in temel mücadele ilkeleri yalnızca işçi sınıfının değil tüm emekçi halkın çıkarları doğrultusunda biçimlenir. Çünkü DİSK, işçi sınıfının istemlerini hayatı geçirebilmek için tüm emekçi kesimlerin desteğini de almak zorundadır. Emekçi halkın sorunlarının çözümü, işçi sınıfının sorunlarının çözümünden ayrı düşünenlemez.

DİSK, İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ İÇİN MÜCADELE EDER

İşçi sınıfı gücünü birlikten alır. Kapitalist sömürüye karşı mücadele eden işçi sınıfı bu mücadeledeinde başarıya ulaşmak için birliğini gerçekleştirmek zorundadır. Kapitalist toplumda çalışanları biruraya getiren koşullar, önceki toplum biçimlerine göre daha olverişli bir durum doğurur.

Üretimin toplu yapılması, üretim merkezlerinin büyümesi, büyük ölçekli fabrikaların kurulması... İşçilerin tıraraya gelmesini sağlamaktadır. İşçilerin aynı sınıfından olmaları, üretim araçlarını birlikte kullanmaları, üretim içinde birlikte olmaları, kapitalist toplumla aynı biçimde artı-değer sömürüsü ile karşı karşıya kalmaları, bu birliğin maddi koşullarını oluşturur. Bu nedenle işçi sınıfının düşünce, davranış ve yaşama biçimini ortak, çıkarları birdir.

Sömürü karşısında çıkarları ortak olan işçilerin sınıfal hedefleri de aynıdır: Sömürüsüz, baskısız bir toplumun, yanı sosyalizmin kurulması. Ne varki, işçi sınıfının birliğini sağlamak sanıldığı kadar kolay bir iş değildir. Çünkü kapitalistler sürekli bir biçimde işçi sınıfının birliğini bozmaya, onların sınıf bilincine ulaşmasını engellemeye çalışırlar. Sınıf ve kitle sendikalarının başta gelen temel görevlerinden biri de birliği gerçekleştirmek, birliği bozucu davranışlara karşı mücadele etmektir.

DİSK, kurulduğu 1967 yılından bu yana sürekli olarak işçi sınıfının birliği için mücadele etmiş, sendikal alanda birliğin sınıf temelinde olmasını sağlamaya çalışmıştır.

DİSK Anatüzungünün 5. maddesinde bu amaç şöyle belirtilmiştir:

- "a) Ulusal düzeyde tüm işçileri ana işkollarında tek sendikada örgütleyerek DİSK içinde bütünleşmelerini sağlamak,
- "b) DİSK'i Türkiye işçi sınıfının en güçlü demokratik sınıf ve kitle örgütü durumuna getirmek,
- "c) İşçi sınıfının sendikal hareketinin izleyeceği ekonomik, sosyal ve siyasal politikanın kalın çizgisini saptayarak bu politika üzerinde birlikte hareketi sağlamak."

DİSK, sınıf sendikacılığı ilkelerince sıkı sıkı bağlı kalarak sendikaların sınıf ve kitle örgütleri, bağımsız ve demokratik örgütler olduğunu unutmadan her türlü sapmaya karşı durarak, işçi sınıfının birliği yolunda sürekli mücadele eder.

DİSK 6. Genel Kurulunun aldığı 3 sayılı karar bu anlamda yol gösterici bir karardır:

- "a) İşçi sınıfının, sermayenin ve faşizmin saldırularına karşı en önemli siperlerimizden biri olan sendikalarımızda işçilerin ve sendikaların birliği sağlanmalıdır.
- "b) Bu nedenle, DİSK her işkolunda bir tek sendika ve ülke çapında anti-faşist, anti-emperialist nitelikte bir tek sendika, konfederasyon olması yolunda çalışma yapmalıdır.
- "c) Sendikaları birleştirmede tek prensip: Sermayeye ve faşizme karşı mücadele, sendika demokrasisi için savaşmak olmalıdır. Bu ilkeler ışığında işçi sınıfının birliğinin gerçekleştirilmecisi için DİSK her türlü çabayı sarfedecektir."/.

DİSK, ULUSAL BAĞIMSIZLIK İÇİN MÜCADELE EDER

DİSK, ulusal bağımsızlık için mücadele veren bir sendikal örgütür. bugüne deðin yürütmüþ olduğu eylemler, sınıf ve kitle sendikacılıðı yolunda belirlemiþ olduğu çizgi bunun en açık bir kanıtidır.

Türkiye emperyalizme bağımlı geri kalmış bir ülkedir. Ülkemizde varolan emperyalist sömürü ve baskı başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halkımızı ezmektedir, milyonlarca insanımızı açlıðın, yoksulluðun ve işsizliğin pençesine itmektedir. Bugün başta ABD olmak üzere kapitalist-emperyalist ülkeler dev tekelleri, çokuluslu şirketleriyle ülkemizin tüm zenginliklerini talan edip, Türkiye'deki ortaklarıyla birlikte işçi ve emekçilerimizin yarattığı değerle-re el koymaktadırlar.

Türkiye ekonomisinin kapitalist-emperyalist sisteme bağımlılıðı pekiþtirilmek-te, Dünya Bankası, IMF gibi kuruluşların baskısıyla sömürü çarkı daha da hızla döndürülmektedir.

Türkiye'nin üye olduğu askeri saldırı örgütü NATO, bağlı olduğumuz ikili anlaşmalar, topraklarımızdaki ABD üsleri ve yabancı askerlerin varlığı da ulusal bağımsızlığını yokeden emperyalist zincirin askeri halkları olarak görev yapmaktadır.

Türkiye'nin ekonomik, politik, ideolojik ve askeri alanlarda emperyalizme bağımlı olduğunu saplayan DİSK, kurulduğu yıldan bu yana ulusal bağımsızlığın kararlı bir savunucusu olmuş Türkiye halkının bağımsızlık özlemlerini dile getirmiþ ve bunu Anatüzük maddesi biçimine de sokarak temellendirmiþtir.

DİSK Anayasayı madde 3 :

"DİSK, ... öncelikle Türkiye'nin her bakımından bağımsız olmasını ve hızlı kalkınma yoluna girmesihi zorunlu görür.

"... İşçi sınıfının sorunları tam bağımsızlığa kavuþmuş toplumcu bir düzende çözümlenir."

Bugüne kadar yapılmış olan Genel Kurullarda ulusal bağımsızlık vazgeçilmez bir ilke olarak ısrarla savunulmuş, yeni kararlarla mücadele alanı daha da genişletilmiştir. DİSK 6. Genel Kurulunda alınmış kararlar bu yolda atılmış olan adımların sonucusudur. 6. Genel Kurulda alınmış olan 5 no'lu kararda bunu somut olarak görebiliriz.

Bu karar uyarınca,

"DİSK, emperyalist örgüt ve ülkelerin ülkemiz üzerindeki egemenliğinin kırılmasının, işçi sınıfının siyasal örgütü öncülüğündeki mücadelenin görevi olduğunu unutmaksızın, bu mücadeleye koşulsuz ve tüm gücü ile etkin bir biçimde katılmayı önde gelen görevi olarak benimser ve kabul eder."

DİSK, DEMOKRASİ İÇİN MÜCADELE EDER

Bugün tüm dünyada demokrasinin gerçek savunucusu işçi sınıfıdır. Burjuvazi kapitalizmin gelişmesiyle birlikte devrimci barutunu tüketmiş, politik geriliðin temsilcisi olmuştur.

Gerek gelişmiş kapitalist ülkelerde, gerekse emperyalizme bağımlı geri kalmış ülkelerde işçi sınıfı hem sosyalizm mücadeleşine öncülük etmekte hem de gerçek demokrasinin sağlam bir temele oturmasını sağlamaktadır.

•/•

Toplumların gelişim süreci içinde "saf", "sınıflarüstü", "sınıflardışı" bir demokrasi olmamıştır. Belli hak ve özgürlükler için zorunlu olan burjuva demokrasisi işçi sınıfı için sınırları belli olan, sınırlarının genişletilmesi, baskı organlarının etkisizleştirilmesi uğrunda mücadele edilmesi gereken bir sistemdir. İşçi sınıfı demokratik hak ve özgürlüklerinin korunması ve geliştirilmesi devrimci mücadelede önüne konan engellerin kaldırılması için kararlı bir mücadele verir.

Demokrasi için verilen mücadele sosyalizm için verilen mücadeleden ayrı düşünülemez. İşçi sınıfı demokrasi mücadelesini sosyalizm mücadelesine bağımlı kılınır.

Ülkemizde de demokrasi mücadelelerinde başı işçi sınıfı çekmektedir. Bugün başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçiler temel hak ve özgürlüklerden yoksundurlar. Ülkemizde işçi sınıfının politik örgütlenmesini ve işçi sınıfının biliminin yayılmasını engellemeye yönelik TCK'nun 141. ve 142. maddeleri yürürlükte iken Türkiye'de gerçek bir demokrasiden söz edilemez. DİSK'in istemlerinde ortaya konduğu gibi emekçiler genel olarak demokratik hak ve özgürlükler, özel olarak da sendikal hak ve özgürlüklerle ilişkin somut istemlerde bulunmaktadır.

Bugün varolan demokratik hak ve özgürlükler, işçi sınıfının yillardır ülkemizde ve evrensel plana sürdürdüğü kararlı mücadelenin sonucunda gerçekleşmiş, işçi sınıfı sınırlı da olsa bazı özgürlükleri elde edebilmiştir.

Ülkemizde demokrasi mücadelesi işçi sınıfının eylemleriyle gelmektedir. Türkiye'de demokrasi için verilen mücadelede işçi sınıfının belirleyici bir yeri vardır.

İşçi sınıfının demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olan DİSK'in bu yoldaki savaşı ise dost, düşman herkesin gözönünde süreğelmektedir. Tabandaki üyesinden, yöneticisine kadar tüm DİSK üyeleri bu mücadelenin bilincindedirler.

15-16 Haziran Direnişinden, Anayasal Hak ve Özgürlükler Mitinglerine, DGM Direnişlerine, 20 Mart Faşizme İhtar Eylemine kadar uzanan eylem zinciri DİSK'i Devrimci mücadelecnin önündeki engelleri yıkma mücadeleindeki yerini apaçık gözler önüne serer.

DİSK, genel anlamdaki demokrasi mücadelesini örgüt içi demokrasiyi gerçekleştirerek, sendikal demokrasi ilkelerini hayatı geçirerek kendi örgütlerinde de somutlamayı amaçlar.

6. Genel Kurulunda 1961 Anayasasının korunması ve Geliştirilmesine, çalışma hayatını ilgilendiren yasaların demokratikleştirilmesine, tüm çalışanların toplu sözleşmeli, grevli sendikalaşma hakkı kazanmasına, greve konan sınırlamaların kaldırılmasına, sendika seçme hakkının yasalaşmasına, 141. ve 142. maddelerin kaldırılmasına ilişkin kararlar alan DİSK, demokratik hak ve özgürlükler mücadelede her zaman sendikal bir örgüt olarak en önde olmuştur, bundan böyle de olmaya devam edecektir.

DİSK, EMPERYALİZME VE FAŞİZME KARŞI MÜCADELE EDER

DİSK'in temel mücadele ilkeleri arasında emperyalizme ve faşizme karşı mücadele de önemli bir yer tutar. DİSK'in 11 yıllık mücadele tarihi bu alandaki sayısız eylem örnekleriyle doludur. Anti-emperyalist mitinglerden, 20 Mart Faşizme İhtar Eylemine kadar sıralanan bir dizi eylem DİSK'in özellikle bu mücadelede ne denli kararlı olduğunu göstermiştir.

Bugün tüm dünyada kapitalizm derin bir bunalım içindedir. Kapitalist ülkelerde işçiler ve tüm emekçiler bu bunalımdan etkilenmekte, çalışma ve yaşama koşulları giderek ağırlaşmakta buna karşılık tekellerin, çokuluslu şirketlerin sömürüsü yoğunlaşmaktadır. Bu ise beraberinde işçi sınıfının ve tüm emekçilerin büyuyen muhalefetini getirmektedir. Gelişmiş kapitalist ülkelerde kapitalist devlete karşı kitlesel eylemler giderek artmaktadır. Bunun yanısıra emperyalizme bağımlı geri kalmış ülkelerin halkları da sömürü ve baskiya karşı bağımsızlık bayrağını yükseltmektedirler.

Günümüzde kapitalizmin tercihi burjuva demokrasisi olmaktan çıkmış, siyasal gericilik olmuştur. Emperialist dönemde, varolan yapısal bunalımdan çıkış yolunu faşizmde bulma istek ve özlemleri örnekleriyle birlikte artmaktadır, ikinci Emperialist Piyasam Savaşından sonra yıkılan faşist devlet biçimleri yerine yeni faşist iktidarlar tozgahlanıp yaygınlaştırılmaktadır. Bugün emperialistler, Şili gibi birçok ülkede faşist diktatörlüğe yönelmişlerdir. Faşist bir diktatörlüğün olmadığı ülkelerde de faşist saldırısı ve terör yaratıp destekleyen emperialistler bu konuda oldukça örgütlü ve planlı hareket etmekte dirler.

İşçi sınıfının bilimi faşizmi, "tekeli sermayenin en kanlı, en terörcü, en militarist ve en şoven diktası" biçiminde tanımlar. Faşizmi yaratan maddi temel bizzat kapitalizmin kendisidir. Biliindiği gibi kapitalizm bir üretim biçimidir ve belirli üretim ilişkilerini bağında taşıır. Bu ekonomik temel üzerinde kapitalist devlet yükselir. Faşizm de aynı üretim biçiminden kaynaklanmasına rağmen kapitalist toplumdaki farklı sermaye gruplarının özlediği bir siyasal iktidar biçimi, yanı devlet biçimidir. Bu nedenle faşizm bazı dönemlerde geriletilmesine rağmen yok edilmemektedir. Çünkü kapitalizm varoluğu sürecce faşizm tehdikçi de varolacaktır. Bugün ülkemizde de faşizm tehdlesi vardır. MC iktidarlarında örgütlenme olanağı sağlayan faşist güçler, bundan yararlanarak saldırularını sürdürmekte, katliamlara dahi gidebilmeke dirler. Faşizm ancak örgütü mücadele ile yenilir. Artık ülkemizde anti-faşist mücadelenin örgütlenmesi ve somut hedeflere yönelik hayatı bir zorunluluk haline gelmiştir. Her devrimcinin, ilcricinin, sosyalistin, demokratın ve yurtseverin gündemindeki tek sorun anti-faşist mücadelede güç ve eylem birliğini sağlamak olmuştur.

DİSK bu alanda üzerine düşen her görevi yapmaya hazırlıdır. Kurulduğu günden bu yana faşizme karşı mücadelede kararlı olduğunu eylemleriyle göstermiş olan DİSK'in sorumluluğu en son 6. Genel Kurul kararında da somutlanmış bulunmaktadır. 6. Genel Kurulda alınan 1 no'lu kararda "tüm ulusal, ilerici demokrat, yurtsever örgüt ve güçlerin anti-faşist, anti-emperialist ve anti-tekel cephe savaşı birliğinin kurulmasının "zorunlu olduğu belirtilmiştir.

DİSK, BARIŞ İÇİN MÜCADELE EDER.

İşçi sınıfının tüm dünyada sömürüye karşı vermiş olduğu mücadeleler içinde barış mücadeleleri önemli yer kaplar. Bugün tüm dünya halkları emperialist silah tekellerinin savaş tehdidi altındadır. Dev silah tekellere yaşayabilmek, sürekli kâr elde edebilmek için tüm dünyada savaş kıskırtıcılığını yaymakta, uluslararası, halkları birbirine düşman etmektedir. Alabildiğine yoğunlaşan silahlanma yarışı, sosyalist ve demokratik güçlerin tüm çabalarına rağmen hızlanmaktadır, barışı korumak güçleşmektedir.

Bugün dünyada silahlanma harcamaları yılda 300 milyar doları aşmış, bulunmaktadır. Bir başka deyişle silahlanma için her iki dakikada bir, 1 milyon dolar harcanmaktadır. Bu korkunç harcama elbette ki kapitalist-emperialist sistemin yarattığı bir sonuçtır.

Bütün bunlara karşılık sosyalist ülkeler ve demokratik güçler silahlanmaya karşı büyük bir savaş açmışlardır. Sürekli ve kalıcı bir dünya barışı için mücadele etmektedirler. Bu yolda atılan adımlar sonuçlar vermektedir, barışçı güçlerin çabası kitlesel tarafından giderek kavranmaktadır. Helsinki Güvenlik ve İşbirliği Konferansı, Silahsızlanma Konferansları bu çabaların ürünleridir.

DİSK tüm dünyada sürekli ve kalıcı bir barışın kurulmasından yanadır. Bu barışın savunulması için sürekli çaba harcayan DİSK, barışın da ancak mücadele ile elde edilebileceği görüşündedir. Barış istemi hiç bir biçimde soyut bir istek olarak kalmamalıdır. Barış istemi aynı zamanda belirli bir mücadeleyi ve insanlık için kalıcı sonuçlar doğurmayı içermelidir. Bugün zaman zaman soyut barış çağrıları yapılmaktadır. Kavramı sınıfısal özünden çarpitarak girişilen bu çabalar devrimci mücadeleni de amacından saptırmaya yöneliktir. Bu nedenle barış istemini sınıfısal temeline oturtmak en başta işçi sınıfının görevidir.

Emperyalizmin azgin saldırısı tüm dünyada sürmektedir. Gürüyen, can çekişen emperyalizm ülkelerin bağımsızlıklarını hiçe saymakta, uluslararası kendi kaderlerini tayin etme ilkesini çiğnemekle yeryüzünde bölgesel savaşları kıskırtmaktadır. Ancak buna karşılık tüm geri kalmış, sömürgen, yarı-sömürge ülkelerde ulusal kurtuluş savaşlarının bayrağı yükselmektedir.

DİSK ulusal kurtuluş savaşlarının şasnaz bir destekçisi olduğunu göstermiş ve ezilen halkların yanında yer almıştır. Savaşları haklı ve haksız savaşlar diye ayıran işçi sınıfının bu enternasyonal bakış açısını benimseyen DİSK emperyalistlerin çıkardığı haksız savaşlara karşı çıarken, ezilen uluslararası sürdürmüş olduğu haklı savaşları sonuna kadar destekler, uluslararası kendi kaderlerini tayin etme hakkını savunur. DİSK'in emperyalizme, fasizme sömürgecilige ırkçılığa, şovenizme ve siyonizme karşı tüm dünyada verilen savaşlara ilişkin tavrı 6. Genel Kurul kararlarında da somutlanmıştır.

DİSK 6. Genel Kurul Kararları Madde 5 :

- "DİSK,"
- ". Tüm ülkelerle eşitlik ve karşılıklı yarar, işbirlerine karışmama ilkeleri temeli üzerinde iyi ilişkiler kurulması, barışçı bir dış politika izlenmesi,
- ". İnsanlık için büyük bir tehlike olan ve emperyalizmin savaş kıskırtıcı politikası ile insanlığa karşı kullanılması planlanan NÖTRON bombasına karşı çıkışması,
- ". Dünyada genel ve tam silahsızlanma, dünya barışını koruma, nükleer silahların önlenmesi için çaba gösterilmesi,
- ". Emperyalizme, ırkçılığa, fasizme karşı savaşım veren halkın desteklenmesi,
- " için mücadele edilmesini zorunlu görür."

DİSK, SOSYALİZM İÇİN MÜCADELE EDER

İşçi sınıfının kapitalist toplumda yürütülmüş olduğu mücadelede temel amacı, sömürüsüz bir topluma, sosyalizme ulaşmaktır. Bu ise işçi sınıfının müttefikleriyle birlikte iktidarı alıp, üretim araçlarını toplumsal mülkiyete geçirmesiyle gerçekleşir.

DİSK son çözümlemede sosyalist bir düzen için savaşır. Ancak sendikal bir örgüt olarak politik mücadelenin nasıl ve hangi araçlarla verilmesi gerektiğinin bilincinde olan DİSK, sosyalist bir düzene ulaşılması için iktidar

mücadelesinin zorunlu olduğunu, bunu da yürütecek örgütün işçi sınıfının partisi olacağını bilir ve mücadele yöntemlerini ona göre düzenler.

DİSK'in sosyalizm için mücadele etme görevi Anatüzüğünde Temel Amaç ve İlkeler bölümündeki "işçi sınıfının sorunları tam bağımsızlığa kavuşmuş TOPLUMCU bir düzende çözümlenir" ve "emekçilerin tüm haklarını alabilmesi yalnız mesleki mücadele ile mümkün değildir. Bunun yanısıra Anayasa'daki demokratik haklarını kullanarak, siyasi mücadele yapmaları da gereklidir. Bu mücadele, işçi sınıfının varlığının tam bilincine kavuşturarak İNSANIN İNSANLI SÖZ ÜHLÜLİ esasına karşıt bir amaç güder" sözleri ile bağlayıcı hukum haline getirilmiştir.

DİSK, Anatüzüğünün bu bağlayıcı hükmünün, sınıf ve kitle sendikacılığı ilke-lerinin işliğinde, işçi sınıfının ekonomik, politik ve ideolojik mücadele-sinin bütünlüğünün bilincinde olarak BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASI VE SOSYALİZM için mücadele eder.

ACİL GÖREVİMİZ ANTI-EMPERYALİST, ANTI-FASİST, ANTI-TEKEL CEPHENİN OLUSUMU YOLUNDA GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİ İÇİN DEMOKRATİK PLATFORM GERÇEKLEŞTİRMEKTİR

Dünya kapitalist-emperyalist sistemi derin bir bunalım yaşamaktadır. Sistemin çelişkileri hızla keskinleşmektedir. Alınan tüm önlemler bu sistemin çöküşünü geciktirmeye ya da yavaşlatmaya yönelik olmaktadır.

Bu çöküş kapitalist-emperyalist sistemi daha da saldırgan hale getirmekte, silahlanmaya hız verilmekte, bölgesel savaşlar körkulenmektedir. Sömürü ve baskının sürmesi için işçi sınıfı ve emekçi halkların mücadelelerini önlemek için her yola başvurulmakta, faşist yönetimler desteklenmektedir. Son NATO toplantıları, Asya ve Afrika'daki kıskırtma ve müdahaleler bu gerçeğin en son somut göstergeleridir.

Buna karşın sosyalist sistemin, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketlerinin ve ulusal kurtuluş savaşı veren halkların birlik ve dayanışması daha da pekişmekte, kapitalizmden sosyalizme geçiş süreci hızlanmaktadır. Yumuşama sürecinin geliştirilmesi, silahsızlaşma yolunda atılan adımlar, emperyalist komploların ve saldırıların dünya devrinde güçlerince boşça çıkarılması bu genel şiddete hizmet etmektedir.

Emperyalizmin ekonomik, politik, ideolojik ve askeri baskısı altında olan Türkiye, bu sistemin ekonomik ve politik bunalımlarından etkilenmekte, silahlanmaya zorlanmaktadır.

İssizlik ve pahalılık sürmektedir. Ekonomimiz üzerinde söz sahibi olan uluslararası mali kuruluşlar, çok uluslu tekeller ve yerli ortakları ücretlerin dondurulmasını, emekçilerin kemerlerini sıkıtmalarını istemektedirler.

Tekelci kapitalistlerin kârları hızla artarken, işçi, köylü, memur, esnaf ve zanaatkârların çalışma ve yaşam koşulları gittikçe ağırlaşmaktadır. Özellikle emekçi kadınlarımız ve genç işçiler üzerindeki baskı ve sömürü acımasızca sürdürülmektedir.

Bugün artık iktidarda MC yoktur. Ülkemizi siyasal ve ekonomik iflasın eşiğine getiren gerici ve faşist güçlerin temsilcisi MC'nin iktidardan düşürülmesinde demokratik güçlerin aktif ve kararlı mücadelesi önemli bir rol oynamıştır.

Ancak, MC'nin düşürülmesi faşist saldırıları azaltmadı, tersine iktidardan uzaklaşmanın, ele geçirdiği mevzileri kaybetmenin hırçınlığıyla faşist saldırılar artmıştır. Gerici ve faşist güçler yeniden iktidar olmanın yolunu bu saldırıların yaratacağı korkma ve sinme ortamında bulacaklarını sanmaktadır.

Faşist çetelerin ayrim gözetmeksızın işyerlerinde, okul kapılarında, sokak aralarında işçilere, köylülere, yurtsever genç ve aydınlaraya yönelen namluları bu amaca yönelikti.

Bugün sosyal demokrat ağırlıklı bir yönetim isbaşına gelmiştir. Sosyal demokrasi iktidar olurken bir yandan faşizme karşı güçlerin desteğini almış, öte yandan tekelci sermayeye ekonomik-politik bunalımlarına çözüm bulacağı konusunda güven vermiştir. Tekellere güven verme, onun desteğini kazanma ve sürdürme politikasıyla faşizmi geriletme, yıkıcı darbe vurma politikası birlikte yürümez.

Nitekim Genel Grev provası anlamına gelen 20 Mart direnişi bu gerceği en yalın bir şekilde açığa çıkarmıştır. 1 milyona varan emekçinin DİSK'in öncülüğünde yürüttüğü eylem tekelci sermayeyi can evinden vurmıştır.

Siyasi iktidar ise bu şanlı anti-faşist direnişe karşı çıkarak fasizme karşı mücadelede kararsızlığını, tutarsızlığını ve tarihsel olaylardan ders almağını açık şekilde göstermiştir.

Bugün temel görev fasizmi zeriletmektir. Bu görev bütünü ile sosyal demokrat bir iktidardan beklenemez. Ama bu yaklaşım mücadeleyi sosyal demokratları dışlayarak sürdürme anlamına da gelmez. Görev, tüm anti-faşist güçleri sağlam bir şekilde örgütlemeyi ve aktif bir şekilde mücadeleye sokmayı gerektirmektedir.

Tekelci güçlerin en gerici kimselere dayanan MC, iktidarı boyunca dış politikadaki emperyalizme usakça sadakatini göstermiştir. Kıbrıs, Ege Kita Sınırlığı ve ambargo karşısında takınılan tavırlar olsun, uluslararası mali kuruluşlar karşısındaki tutum olsun hep bu çizgide yürümüştür.

Yeni hükümet emperyalizme bağımlılık ilişkilerini yeniden düzenlemek, Türkiye'ye bu yapı içinde daha inisiatifli bir rol kazandırmak istemektedir. Son aylarda yürütülen yoğun dış ilişkiler, sorunların NATO içinde kalarak çözümlenmeye çalıṣıldığini, NATO'dan çekmanın düşünülmemiğini göstermiştir. Emperyalizmin saldırgan askeri örgütü NATO'da kalarak daha "kışılıkçı", daha "bağımsız" bir politika izlemek olanaksızdır. Biçimsel ve yüzyoysel farklılıklarda değişen bir şey olmayacağındır. Nitekim yumuşama ve silahsızlanma konusunda farklı yaklaşımlar getirilmekle birlikte, NATO'nun uzun vadeli silahlanması tırmadıran, bu alana daha fazla kaynak ayrılmasını isteyen temel politikasına katılmıştır.

MC'nin aşağıda edilmesi kolay olmamıştır. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokratik güçler 3 yila yaklaşan MC iktidarına karşı aktif ve kararlı bir mücadele yürütmüştür.

Demokratik Hukuk ve Özgürlükler Mitingleri, DGM'lere karşı yürütülen yığın direniş, 1 Mayıs'ların kitlesel olarak yeniden kutlanması, demokratik kitle örgütlerinin oluşturdukları güçbirliği ve bu güçbirliği sonucu işsizliğe, pahalılığa, faşist saldırılara karşı gerçekleştirilen eylemler, bu konuda yürütülen mücadele göstergeleridir.

İşçi sınıfı ve emekçiler fasizme karşı görevlerini yeni iktidar döneminde de sürdürmüştür. Hatta bu dönemde gerçekleştirilen 20 Mart Faşizme İhtar Eylemi ve 1 Mayıs kutlaması, hazırlık çalışmaları, örgütlenişi ve yürütülmesi bakımından geçmiştekilerden daha nitelikli olmuştur. Böyle olması da doğaldır. DISK yönetimi geçmiş mücadelelerden çıkardığı derslerle gerçekleştirdiği bu eylemleri daha tutarlı ve işçi sınıfına yaraşır bir disiplin içinde gerçekleştirmeyi ve yürütmemeyi başarmıştır.

Bugün emperyalizme, fasizme, şovenizme ve tekellere karşı yürütülecek programlı ve sürekli güç ve eylem birliği oluşturmak acil görevdir. Böyle bir güç ve eylem birliği için olumlu koşullar vardır.

İşçi sınıfı ve diğer emekçi kesimlerin istemleri doğrultusunda bu istemleri bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadeleşi içinde değerlendирerek daha ileri adımlar atmak, tüm demokratik kuruluşlarla sürdürülen ortak çalışmaları programa, sistemli ve sürekli çalışan bir yapıya kavuşturmak için öncelikle bir demokratik platform oluşturulmalıdır.

DISK 6. Genel Kurulu "tüm ulusal, ilerici, demokrat, yurtsever, örgüt ve güçlerin anti-faşist, anti-emperyalist ve anti-tekel cephede savaşım birliğinin kurulmasını" karar altına almıştır.

DİSK'in bu kararının hayatı geçirilmesi için öncelikle anti-emperyalist, anti-fasist güç ve eylem birliği yolunda demokratik platform'u zaman geçirmeden oluşturmak ve belli çalışma ilkeleri ile bu platformu daha ileri mücadele biçimleri için çalışır hale getirmek gereklidir.

Ekte sunulan DİSK İSTEMLERİ, böylesi bir demokratik platformun tartışmalarına temel olacak bir belgedir. Bu istemler programı etrafında DİSK kendi örgütSEL bağımsızlığından taviz vermeden, işçi sınıfının birliğini, özellikle DİSK'in çatısı altında sendikal birliğini göztererek katılanların birbirlerinin örgütSEL bağımsızlığına ve görüşlerine saygı duyma, kitleSEL eylemleri esas alma; eşit haklara saygı gösterme temeli üzerinde emperyalizme, fasizme ve tekellere karşı olan tüm sendika, dermek, meslek örgütleriyle, demokratik kuruluşlarla bu platformun gerçekleşmesi için çalışmalara başlamalıdır. Bu çalışmaya yardımcı olacak siyasi partilerle sıkı bir ilişki içinde olunmalıdır.

20 Mart Fasizme İhtar Eylemi ve 1 Mayıs Kutlaması sırasında sağlanan güç ve eylem birliği, böylece kalıcı ve sürekli bir biçimde kavuşturulmalı ve giderek daha ileri mücadele biçimlerine hazırlanılmalıdır.

SIYASAL VE DEMOKRATİK İSTEMLER

- Faşist ve ırkçı yuvalar dağıtılmalı, devlet kademeleri faşistlerden temizlenmeli, bugüne deðin yapılan işkencelerin, siyasal cinayetlerin ve 1 Mayıs 1977 komplotunun sorumlularından hesap sorulmalıdır.
- Üniversite ve Öðrenim kurumlarında can güvenliği sağlanmalı, Öðrenim özgürlüğü gerçeklestirilmelidir.
- TRT ve Üniversite gibi kurumlar gerçekten bu bağımsız ve özerk kuruluşlar haline getirilmeli, yönetimlerinde demokratik bir işlerlik sağlanmalıdır.
- Hangi görevde ve meslekte olursa olsun 18 yaşındaki herkese oy hakkı tanınmalıdır, seçilme yaşı indirilmelidir.
- Yurt dışındaki vatandaşlarımıza seçme ve seçilme hakkı tanınmalıdır.
- İşkençe uygulanmamalı ve işkenceciler yargılanmalıdır.
- "Bağımsız yargı ilkeleri" hayatı geçirilmeli, sivil, askeri olağanüstü yargılama ve ihtisas mahkemeleri girişimlerinden vazgeçilmelidir.
- Düşüncelerinden ve eylemlerinden dolayı mahkum edilen siyasal tutuklular basta olmak üzere tüm tutuklular için genel af çıkarılmalıdır.
- Sendikalar Yasası, Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt Yasası, İş Yasası, Dernekler Yasası, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası Basta olmak üzere temel hak özgürlükleri düzenleyen yasalarda yer alan anti-demokratik hükümler kaldırılmalıdır.
- İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs İŞÇİ BAYRAMI olarak yasalarda yer almalıdır.
- Sendikaların uluslararası sendikalarla ilişkilerini ve dayanışmalarını geliştirmeye yasa değişiklikleri yapılmalıdır.
- İşçi sınıfının serbestçe örgütlenmesini ve biliminin açıklanmasını enzellemeye yönelik TCK'nın l⁴¹, ve l⁴². maddeleri kaldırılmalıdır.
- Kamu görevlilerinin siyasal faaliyetlerini engelleyen, siyasal partilere girmelerini yasaklayan yasa maddeleri kaldırılmalıdır.
- Tarım işçileri ve orman işçileri için iş yasaları çıkarılmalı, İş Yasası kapsamı dışında bırakılan tüm çalışanlar İş Yasası kapsamına alınmalıdır, İş Yasalarının birliği amaçlanmalıdır.
- 12 Marttan buyana Anayasada yapılmış değişiklikler kaldırılmalı, 1961 Anayasası eski durumuna kavuşturulmalı, uygulanmayan maddeleri eksiksiz uygulanmalı, Anaya işçi sınıfı ve emekçi halk yararına geliştirilmelidir.
- Basın özgürlüğünü kısıtlayan engeller kaldırılmalıdır.
- Halkımız üzerindeki ırkçılık ve şoven baskılara son verilmelidir.

SENDİKAL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER İLE İLGİLİ İSTEMLER

- Çalışanlar arasında işçi-memur gibi yapay ayırmalar kaldırılmalı, tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı tanınmalıdır.
- Grev hakkının kullanılmasının toplu sözleşme düzenine bağlı olmaktan kurtarılıp genel grev, dayanışma grevi, uyarı ve sempati grevi hakkı tanınmalı, grev hakkı üzerindeki tüm sınırlamalar kaldırılmalıdır.
- Anayasada yeri bulunmayan ve toplumsal suç olan lokavt yasaklanmalıdır.
- İşçilerin istedikleri sendikayı seçme hakkı olan ve gizli oy açık sayım ilkesine dayalı REFERANDUM yasallaştırılmalıdır.
- İşkolları sayısı 16'ya indirilmelidir.
- Toplu sözleşmeler işkolu düzeyinde yapılmaktan çıkarılıp işyeri düzeyinde yapılacak bir düzene kavuşturulmalıdır.

ÇALIŞMA VE YASAMA KURULLARININ DÜZELTİLMESİNE İLİŞKİN İSTEMLER

- İş Yasası demokratikleştirilmeli, başta 13., 17. ve 24. maddeler olmak üzere anti-demokratik tüm maddeler işçiler lehine yeniden düzenlenmelidir.
- İş Yasasında öngörülmüş olduğu halde bugüne kadar çıkarılmamış tüzük ve yönetmelikler çıkarılmalı, yürürlükteki tüzük ve yönetmelikler DİSK'in de görüşü alınarak yeniden düzenlenmelidir.
- İş Yasasında işverenler için getirilen yaptırımlar hapis cezalarıyla birlikte ağırlaştırılmalıdır.
- Hileli iflas, tasfiye gibi durumlarda işçiler lehine yeni yasal düzenlemeler getirilmelidir.
- Fazla mesaiyi ve gece çalışmalarını belirleyen esaslar yeniden işçiler lehine gözden geçirilmelidir.
- Haftalık çalışma süresi 40 saatे indirilerek hafta tatili tüm işyerleri için iki gün olmalıdır.
- Yıllık ücretli izin süresi en az bir aydan başlamalı; ara dinlenmelerin tamamı iş süresinden sayılmalıdır.
- Çalışanlar arasında kadın-erkek, genç işçi ayrimı yapılmaksızın eşit işe eşit ücret ilkesi uygulanmalıdır.

- İş teftisi etkinleştirilip demokratikleştirilmeli, Bölge Çalışma Müdürlükleri tarafsızlaştırılmalıdır.
- Çırak ve genç işçilere 8 saatlik işgündünde 2 saatlik ücretli eğitim izni sağlanmalı, ve bu eğitimin gerçekleşmesi için zorlayıcı hükümler getirilmeli.
- Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Asgari Ücret Komisyonu, SSK Genel Kurulu ve SSK Müdürler Kurulu, Yüksek Sağlık Kurulu, TRT Danışma ve Denetim Kurulları.. gibi çalışma hayatı ve toplum sorunlarıyla ilgili tüm komite, komisyon, kurul ve konseylerde DİSK temsil edilmelidir.
- Asgari ücret iki yıllık bir süre içinde değişmez olmaktan çıkarılmalı, tesbit edilen asgari ücret paranın satın alma gücündeki değişiklikler oranında artırılmalıdır.
- Kıdem tazminatı işe başlanıldığından itibaren her yıl için 40 günlük ücret tutarında olmalı ve işten istifa yoluyla ayrılma halinde dahi, tazminat alma hakkından yararlanılmamalı ve bu tazminatların miktarı ne olursa olsun vergi dışı bırakılmalı, Kıdem Tazminatı Fonu tasarısı geri alınmalıdır.
- Hamile kadınların ve yeni doğum yapmış kadınların ağır işlerde çalışmaları örlenmeli, kadın emekçilerin fazla mesaiye zorlanmaları ve gece çalıştırılmaları yasaklanmalıdır.
- İşyerlerine, mahallelere, kres, çocuk yuvası, emzirme odaları açılmalı, bunların masrafları iverenler, devlet ve belediyeler tarafından karşılanmalıdır.
- Kapı, kalorifer ve ev hizmetlerinde çalışanların hakları korunmalı, sosyal güvenlik kapsamına alınmalıdır.
- Fiyat ve kiralara denetim altına alınmalı, fiyat artışlarını önleyici önlemler getirilmeli, yasal olanaklar zorlanmalıdır.
- Ücretli doğum izinleri doğum öncesi 3 ay, doğum sonrası 3 ay olmalı, gerektiğinde bu izinler birleştirilebilmeli, doğum sonrası kadın emekçiler isterlerse 1 yıl izin alabilmelidir.
- Çıraklar üzerindeki ağır baskılara son verilmeli, çıraklar yasası günün koşullarına uydurulmalıdır.
- Kadınlara ekonomik, poli^tik, toplumsal, kültürel hayatı katılmaları konusunda olanaklar yaratılmalı, kadının toplumda aşağılanmasına fırsat verilmemelidir.
- Devlet Anayasanın kendisine verdiği görevi yerine getirerek herkese iş sağlayabilecek bir politika izlenmelidir.

./.

ULUSAL BAĞIMSIZLIK VE DIŞ İLİŞKİLER KONUSUNDAKİ İSTEMLER

- Emperyalizme, faşizme, ırkçılığa, siyonizme, şövenizme ve sömürgeciliğe karşı mücadele veren dünya halkları desteklenmelidir.
- Ülkemizi emperyalizmin boyunduruğu altına sokan NATO, CENTO, OECD ve Enerji Ajansı gibi askeri ve ekonomik örgütlerden çekilmeli; AET ve IMF ile olan ilişkiler kesilmelidir.
- İkili anlaşmalar feshedilmeli, askeri üsler gerçekte kapatılmalı, yabancı askerler sınır dışı edilmelidir.
- Kıbrıs toprak bütünlüğüne sahip, egemen, bağımsız, bağıntısız ve yabancı üslərden arınmış bir ülke durumuna getirilmelidir. Ege sorunu Türkiye ve Yunanistanın halklarının karşılıklı barış çabalarıyla çözümlenmeli, emperyalist ülkelerin müdahalesi önlenmelidir.
- Kalıcı ve sürekli bir dünya barışı için çaba harcanmalı, barışçı bir dış politika izlenmeli, genel ve tam bir silahsızlanma için mücadele edilmelidir.
- Başta sosyalist ülkeler olmak üzere tüm ülkelerle eşitlik, karşılıklı yarar ve içişlerine karışmama ilkeleri temeli üzerinde iyi ilişkiler kurulmalı, karşılıklı işbirliği geliştirilmelidir.
- Helsinki Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Sonuç Belgesi eksiksiz uygulanmalıdır.

YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERİMİZE İLİŞKİN İSTEMLER

- Uluslararası Çalışma Örgütünün (ILO) hak eşitliğine ilişkin kabul edilen uluslararası sözleşmesi uygulanmalıdır.
- Yurt dışındaki işçilerimizin bulunduğu ülkelerdeki yerli işçilerle eşit haklara sahip olmaları sağlanmalıdır.
- Yurt dışındaki işçilerimizin çalışma, oturma, sosyal güvenlik, mesleki ve eğitim sorunları çözümlenmelidir.
- İkili sosyal güvenlik ve işgücü anlaşmaları yeniden gözden geçirilmelidir.

SOSYAL GÜVENLİK İLE İLGİLİ İSTEMLER

- Sigortasız kaçak işçi çalıştırılması önlenmelidir.
- Tüm iş arayanlar kendilerine ve ailelerine uygun yaşama koşulları sağlayacak bir işsizlik sigortası ile korunmalıdır.
- SSK demokratikleştirilmeli, işçiler yönetimde söz ve karar sahibi olmalıdır.
- İşverenlerin SSK'na olan borçları derhal toplanmalı, işverenlerin SSK prim ve kredilerinden yararlanması yasaklanmalıdır.
- Çalışanlara ait tüm sosyal güvenlik kurumları birleştirilmeli, bu kurumlardan çalışan emekçiler yönetim ve yönetimde söz ve karar sahibi olmalıdır.

- MEYAK kesintilerine son verilmeli, bugüne deðin birikmiş kesintiler sahile-rine geri verilmelidir.
- İYAK Tasarısı geri alınmalıdır.
- Emeklilik maaþ ve ikramiyeleri yükseltilmelidir.
- Tüm çalışanlar, aileleri de dahil olmak üzere sosyal güvenlik kapsamına alınmalıdır.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞGÜVENLİĞİ İLE İLGİLİ İSTEMLER

- İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü genişletilerek uygulanmalı, bu konudaki yaptırımlar ağırlaþtırılmalı, tüzük e uymayan işverenler için ağır hapis cezası getirilmelidir.
- İşyerlerinde çalışma koşullarının sağlığa uygun bir biçimde geliştirilmesi için işverenlere özel fon ayırma zorunluluðu getirilmelidir.
- İş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle işverenler maddi tazminat ödemelidirler.
- Sendikalara işyerlerinde işçi sağlığı ve işgüvenliği ile ilgili sorumlarda yasal yetki ve denetim hakkı tanınmalıdır.
- Ağır ve tehlikeli işlerde, zararlı kimyasal maddelerle yapılan çalışmalarda günlük çalışma süresi 4-6 saat ile sınırlanmalıdır, bu konuda alınacak önlemler, insan doğasının doğurduğu hatalara değil, nesnel ve teknik nedenlere yönelik olmalıdır.
- İşçilerin çalıştığı her yerde neden-sonuç ilişkileri içinde iş kazaları ve meslek hastalıkları kayıtları tutulmalı ve bu kayıtlar yaratıcı bir biçimde değerlendirilmelidir.
- İşçi sağlığı ve iş güvenliği bakımından işçilere üretim süreci, hammadde ve ortaya çıkan ürünler hakkında gerçek bilgi verilmelidir.

BESLENME VE SAĞLIK İLE İLGİLİ İSTEMLER

- Asgari ücretin saptanmasında yeterli ve sağlıklı beslenme için gerekli ekonomik düzey sağlanmalıdır.
- Halkımızın temel gereksinimi olan besin maddelerinin üretimi ve satışı sırasında araciların ortadan kaldırılması yolunda yerel yönetimler yetkili kılınmalıdır.
- Temel gıda maddelerinin üretimi ve pazarlamasını devamlı kılmak için üreticiler desteklenmeli, gerekli önlemler alınmalıdır.

- Koruyucu sağlık hizmetlerine ağırlık verilmeli, bulasıçı ve salgın hastalıklara karşı mücadele edilmeli, sakatların bakım ve eğitimi için özel tesisler kurulmalıdır.
- Sağlık kurumlarında "tam gün çalışma ilkesi" gerçekten uygulanmalı, sağlık hizmetlerinde görev alacak hekim ve uzmanların eğitimi çağdaş bilgi ve beceri ile donatılmalı, topluma yararlı bir sağlık hizmeti temel alınmalıdır.
- Çevre kirlenmesine karşı savaş açılmalı, etkin önlemler alınmalı ve buna yol açan işverenler hapis cezasına çarptırılmalıdır.
- Her yurttAŞ sağlık hizmetlerinden, bakım, tedavi, ilaç gibi olanaklardan eşit olarak, parasız ve sürekli bir biçimde yararlanmalıdır.
- Tüm ilaç sanayii devletleştirilmeli, yabancı ilaç şirketlerinin sömürüsüne son verilmelidir.

EĞİTİM İLE İLGİLİ İSTEMLER

- Eğitim ve öğrenim kurumlarında ve yurtlarda varolan faşist işgale son verilmeli, bu kurumlarda can güvenliği sağlanmalıdır. Ders kitapları, gerici, faşist, ırkçı, soven görüşlerden arındırılmalı, bilimsel öze kavuşturulmalıdır.
- Eğitim ve öğrenim kurumlarındaki öğrencilerin bu kurumlarda yönetime katılımları sağlanmalıdır.
- Öğretim kurumlarındaki disiplin yönetmelikleri demokratikleştirilmelidir.
- Eğitim ticaretine son verilmeli, özel okullar ve dershaneler kapatılmalıdır.
- Eğitim emekçilerinin özlük sorunları çözümlenmelidir.
- Öğrencilere boş zamanlarını değerlendirecek olanaklar sağlanmalı, kitle sporu ve kültürel hizmetler emekçi çocuklarına ulaşacak biçimde yaygınlaştırılmalıdır.
- Çıraklıar ve genç işçiler mesleki ve teknik eğitimden geçirilmelidir.
- Eğitim sistemi yeniden düzenlenmeli, demokratik ve yeterli bir eğitim düzeni getirilmelidir.
- Eğitim üretimé yönelik bir biçimde sokulmalı; mesleki eğitim yaygınlaştırılmalıdır.
- Okuma yazma kampanyasına girişilmeli, ilkokul çağına ulaşmışlar arasında okuma-yazma bilmeyen kişi bırakılmamalıdır.
- Devlet her öğrencinin öğrenim ve eğitim masraflarını karşılamalı işçi ve emekçi çocuklarına karşılıksız burs sağlanmalıdır.

KÜLTÜR İLE İLGİLİ İSTEMLER

- Kitap toplatma, oyunları sahneden kaldırma uygulamalarına son verilmelidir.
- Sanatçılardan örgütlenmesini ve sosyal güvenceye kavuşturmasını sağlayacak yasalar çıkartılmalıdır.
- Sanat ve düşün yapıtlarından, kitaplardan elde edilen gelirler vergiden muaf tutulmalıdır.
- Halk yararına yapılan sanat ürünlerinin en geniş kitlelere ulaşması sağlanmalı, sanatçılardan bu yolda ürün vermeleri teşvik edilmelidir.
- Tüm kültür ve sanat ürünlerine sansür kaldırılmalıdır.
- Halkımızın kültürü üzerindeki emperyalist etkilere son verilmeli, kültürel mirasına eleştirisel bir biçimde sahip çıkılmalıdır.

SANAYİ İLE İLGİLİ İSTEMLER

- Yeni yatırımların teknoloji seçiminde emperyalist ülkelerin dayattığı geri teknolojiler seçilmemelidir.
- Sanayinin ülke çapında yaygınlaştırılması sağlanmalı, bölgesel dengesizlikler yaratılmamalı, tarım ve sanayii arasında denge bir birlik kurulmalıdır.
- Ülkemizde varolan yabancı sermayeye tanınan bütün imtiyazlar kaldırılmalı, yabancı şirketler devletleştirilmelidir.
- Sanayileşmede ağır sanayiye ve yatırım malları üretimine ağırlık verilmelidir.
- Sanayi dışa bağımlılıktan kurtarılmalı, yabancı ülkelerle yapılan dış ticaret anlaşmaları yeniden gözden geçirilmeli, sosyalist ülkelerle ve Üçüncü Dünya ülkeleriyle ticarete önem verilmelidir.

TOPRAK MESELESİ VE TARIM SORUNU İLE İLGİLİ İSTEMLER

- Üreticiye ürettiği ürünün gerçek karşılığını sağlayacak bir taban fiyatı tesbit etme politikası uygulanmalı, taban fiyatı tesbitinde demokratik köylü örgütlerinin katılımı sağlanmalıdır.
- Varolan tüm kooperatiflerde küçük üretici ve yoksul köylülerin etkinliği arttırmalı, bu örgütler demokratikleştirilmelidir.
- Topraksız yada az topraklı köylülerin çıkarlarını gözeten demokratik ve gerçek bir toprak reformu yapılmalıdır.
- Tarım ürünlerinin pazarlanması aracılığının ve toptancı tüccarların kaldırılması için mücadele edilmeli, ürünler tüketiciye dolaysız yolla ulaşmalıdır.
- Tarımsal krediler küçük ve orta köylüye verilmeli, bunların işletilmelerine teknik yardımalar sağlanmalı, tarımsal girişimleri ucuz fiyatla almaları sağlanmalıdır.
- Kırsal kesimde yaşayan insanların sosyal güvencesi sağlanmalı, tarım sigortası sağlanmalıdır.

•/•

- Ülkemizin ormanları, mer'aları, balıkçılık alanları kamulaştırılmalı, bu alanlarda çağdaş teknoloji uygulanarak, halk yararına bir düzenleme getirilmelidir.

KAMU İKTİSADI TEŞEKKÜLLERİ İLE İLGİLİ İSTEMLER

- KİT'lerin ürettiği mallar üreticiye dolaysız bir biçimde ulaşmalı, bu kuruluşlarda üretim malları ile temel tüketim malları üretimine öncelik tanınmalıdır.
- Kamu İktisadi Teşebbüslerinin işveren sendikalarına üye olmaları yasaklanmalıdır.
- KİT'ler yeniden düzenlenmeli, KİT'lerdeki tüm yabancı ve özel sermaye ortaklıkları tasfiye edilmelidir.

DOĞAL KAYNAKLARIMIZ ENERJİ SORUNU İLE İLGİLİ İSTEMLER

- Emperyalist bir kuruluş olan Uluslararası Enerji Ajansından çıkışılmalıdır.
- Orman ürünleri emekçilerin yararına değerlendirilmeli, orman işçi ve köylülerinin tüm borçları kaldırılmalı, ormanlarımız halk yararına işletilmelidir.
- Ülkemizin doğal kaynakları halkımızın çıkarları doğrultusunda değerlendirilmeli, yeraltı ve yerüstü kaynaklarımız, başta petrol ve madenler olmak üzere devletleştirilmelidir.
- Ülkemizde faaliyet gösteren tüm emperyalist petrol şirketlerinin anlaşmaları fesh edilmeli, arama ruhsatları iptal edilmelidir.
- Su kaynaklarımız değerlendirilmeli, hidroelektrik santrallarına önem verilmelidir.
- Enerji konusunda dışa bağımlılıktan kurtulmalı, doğal kaynaklarımız değerlendirilmelidir.

DIS TİCARET VE BANKACILIK İLE İLGİLİ İSTEMLER

- Uluslararası tekellere ayrıcalık tanıyan gümrük indirimini ve vergi iadesine son verilmeli, dış ticaret devletleştirilmelidir.
- Kredi düzeni yeniden ele alınmalı, tekelci sermayeye tanınan ayrıcalıklar kaldırılmalı, banka kredilerinden gerçek üreticilerin yararlanması sağlanmalı, küçük üreticilere uzun vadeli düşük faizli kredi olanakları tanınmalıdır.
- Bankalar ve sigortalar devletleştirilmelidir.

KENTLEŞME, KONUT VE KİRA SORUNU İLE İLGİLİ İSTEMLER

- Tüm kentleşmə sorunları emekçiler lehine çözümlenmelidir.
- Devletin ucuz ve sağlıklı konut yapımına yardımcı olması sağlanmalıdır.
- Lüks konut yapımı engellenmeli, sosyal konut yapımına ağırlık verilmelidir.
- Gecekondu yıkımı durdurulmalı, gecekondularda oturan yurttaşlar için sosyal konut yapılmalıdır.
- Kıyı yağması önlenmeli, kıyılar kamulaştırılmalı, buralarda halkın dinlenebileceği tesisler yapılmalıdır.
- Konut malzemesi üretimi ve dağıtımını devlet eliyle yapılmalı, büyük inşaat şirketleri kamulaştırılmalıdır.
- Elektrik, su, yol, kanalizasyon, havagazı gibi hizmetler tüm halk kitlelerini kapsayacak bir biçimde yaygınlaştırılmalıdır.
- Kiralar dondurulmalı, bu alandaki soyguna son verilmelidir.
- Arsa speküasyonu önlenmelidir. Bu amaçla kent toprakları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılması, bu toprakların kamulaştırılması için çaba harcanmalıdır.

ULAŞIM İLE İLGİLİ İSTEMLER

- Kentlerde kitle taşımacılığına önem verilmelidir.
- Ulaşım politikası halkın gereksinimlerini karşılayacak bir düzene sokulmalı, kaynak israfı önlenmeli, dışa bağımlı karayolu taşımacılığı terkedilmelidir.
- Bireysel taşımacılık yerine toplu taşımacılık geliştirilmeli, özel oto üretimi sınırlanmalıdır.

BELEDİYELER İLE İLGİLİ İSTEMLER

- Belediyeler halkın da katıldığı yerel yönetimler haline getirilmeli, özerklikleri sağlanmalı, Belediye Gelirleri Kanunu v.s gibi kanunlar bu yönde değiştirilmelidir.
- Halkın temel tüketim maddelerinin sağlanması belediyeler yoluyla ucuz halk pazarları, satış mağazaları kurulmalıdır.
- Belediyelerin yetkileri genişletilmeli, buna karşılık valilik yetkileri daraltılmalıdır.

•/•

VERGİLER İLE İLGİLİ İSTEMLER

- Anayasadaki "herkesin kamu giderlerine mali gücüne göre katılması" ilkesi hayata geçirilmelidir.
- Dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payı azaltılmalı, temel ihtiyaç maddelerine uygulanan dolaylı vergiler kaldırılmalıdır.
- Gelir vergisi dilimleri ve bunlara uygulanan oranlar yeniden düzenlenmeli, ülkedeki enflasyon hızına göre değişen vergi tarifeleri getirilmelidir.
- Mali Denge Vergisi kaldırılmalıdır.
- Başta toprak gelirleri olmak üzere tüm gelirler etkin bir artan oranlı (müterakki) vergi sisteme tabi tutulmalıdır.
- Asgari ücret vergi dışı tutulmalı, diğer emekçilere uygulanan vergi muafiyeti de bu düzeyde olmalıdır.
- İhracaatta vergi iadesi, Gümrük Muafiyeti, vergi borçlarının affı, yatırım indirimi gibi sermayeye tanınan tüm vergi ayrıcalıkları dahil ücretliler dışındaki vergi mükelleflerine tanınan ayrıcalıklar tümüyle kaldırılmalıdır.
- Vergi denetimi güçlendirilmeli, vergi kaçakçılığı önlenmelidir.